

Hind 17 krooni

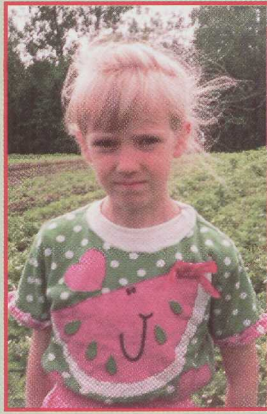
HEA LAPS

A SÕBRAD JA SUGULASED

**DELFIINID
TRIBU-LINE – 5!
KUS ASUB
TALLINNA VÕTI?**

**LEMMIK-
LOOMANDUS
MINIMISSID**

Tere!

Minu nimi on Mari Pent, olen seitsme aastane. õpin Leevi põhikoolis Põlvamaal. Mul on kodus ema, isa, vanaema, vend Kaarel ja õde Katrin – kolmeaastased kaksikud.

Vabal ajal meeldib mulle teha jutukesi ja luuletusi ning joonistada. Tahaksin väga pillimängu õppida. Praegu õpetab mind kodus isa. Mu suurimaks sooviks on sünnipäevaks paremat pilli saada.

Mängin meelsasti õe ja vennaga kooli ja poodi. Armastan väga karvaseid mänguasju ning loen palju raamatuid.

Suvel kasvatavad minu vanemad maasikaid ja kartuleid. Mina aitan ka maasikaid korjata.

Mulle meeldivad väga oma kool ja kodu ning ma tahan maal elada.

Soos

Meie klass
käis eile
soos,
aga seal
olid kollid
koos.

Kollid koos
sõid marju
soos.

Kaarlile

Ei taha, ei taha –
istu siis maha!

Kalade puhastamine

Väikestel kaladel
väike vaev,
suurtel
suur vaev!

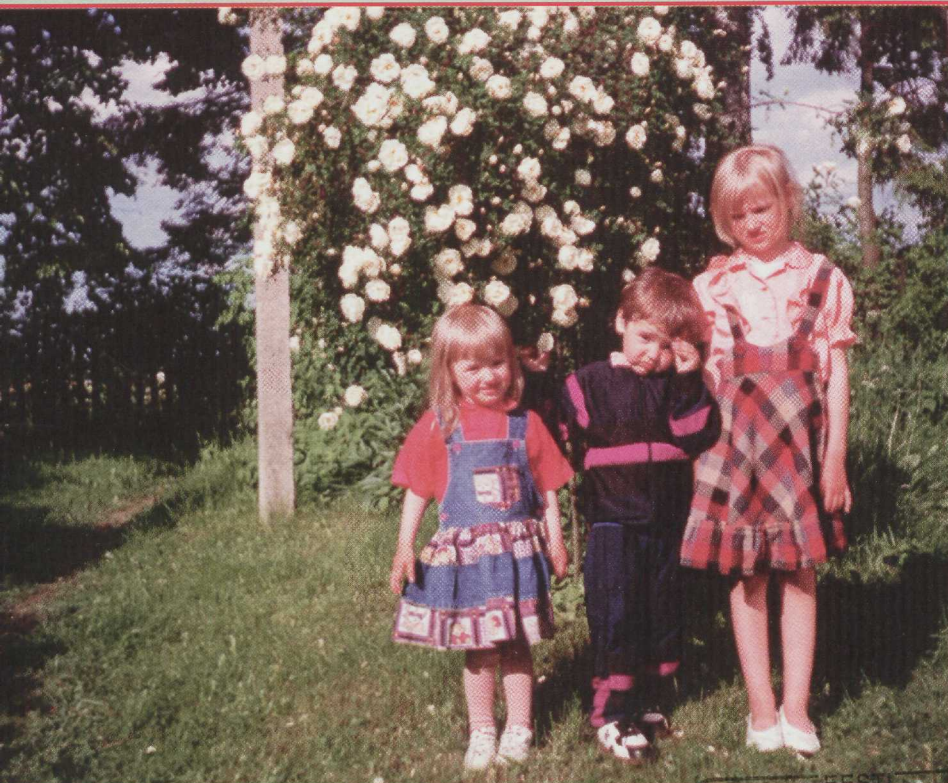
Käbi-mikud

Käbi-mikud oleme
ja kaugelt metsast tuleme.

Veel särab
päike
taeva sees
ja tema ees on
väikemees.

Lillemaad

Meil käis eile lilletaat.
Lilletaadil palju maad –
lillesaari, lillekaari...
Meil käis eile lilletaat.

**Pildil läheb Mari Pent
koos õe ja vennaga
lillemaadele –
emadepäev ju tulekul!**

Meie ühine elu
ja siis äkki sina
üksi, omamoodi
täitsa terviklik MINA

Ise sööd, ise jood
kasvad oma mõtetega
üksi ja üheskoos
kasvavad laps ja ema

Imbi Kolkkanen

Sõber!

Sõber ei ütle, et: "Küll oled jobu!"
isegi siis, kui olidki tobu.

Sõber ei laena sult asjata raha
isegi siis, kui seda mängib ta maha.

Sõber on see, kes hädaski aitab.

Sõber on see, kes pead sul paitab.

Sõber ei tee, mida sina ei taha...

Sõber ei jäta sind ealeski maha!

Liis Lass Vanalinna
hariduskolleegiumist

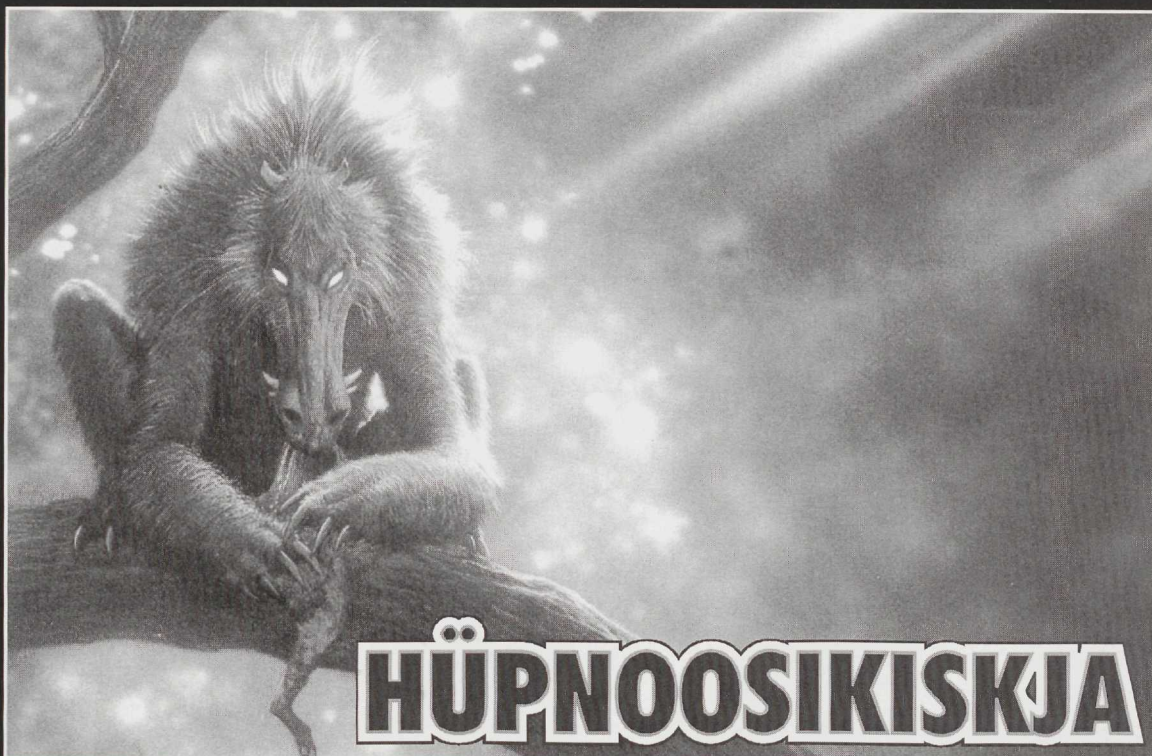
TRIBU-LIINE, HEA LAPSE TOIMETUS
JA KÕIK MEIE SÕBRAD NING
SUGULASED TEEVAD TEILE RÕÕMSAT
EMADEPÄEVA SOOVIDES PIKA PAI
JA KUUMA KALLI! KÜLL ON HEA,
ET TE OLEMAS OLETE,
MEIE KÕIGE LÄHEDASEMAD SÕBRAD!

TRIBU-LIINE VANAEMA joonistas Ellen Loitmaa Tallinnast

**Hea Laps tänab
Kultuurkapitali!**

HÜPNOOSIKISKJA Puerto Ricolt

Astakümneid on Puerto Rico elanikes hirmu äratanud müstiline kiskja, kelle süüks on pandud lugematute koerte, kasside ja kariloomade tapmine, kelle verest tühjaks imetud korjuseid aeg-ajalt jälle leitakse. Selle vampiirliku kalduvuse järgi on see kardetav imeloom saanud ka endale nime **chupacabras**, mis tõlkes tähendab "kitsevere imeja".

26. märtsil 1995 läks Orocovise küla elanik Jaime Torres varahommikul üle aasa, kus tema naabrimehe Enrique Barreto lambakari rohtu söi. Juhuslikult langes Torrese pilk lähedal kasvavale puule, mille oksal ta nägi lebamas teda pingsalt jälgivat **chupacabrast**. Elukal oli ümmargune pea, tumehall nägu, piklikud mustad silmad, habras lõug ja tilluke suu. Torrese jahmunud pilgu

all hakkas loom pead õõtsutama ja tõi kuuldavale jubedustäratava sisina. Samal hetkel valdas Torrest suur nõrkus ja ta oleks peaaegu mines-tanud, elukas aga hüppas puu otsast alla ja lipsas põõsastesse.

Huvitaval kombel oli mõni aeg varem samas paigas aset leidnud samalaadne lugu. Barreto tallu tapetud lammas uurima tulnud politseinik märkas läheduses umbes meetrikõrgust kahejalgset olevust, kes talle puu varjust tumekollaste silmadega otsa vahtis. Kui politseinik üritas **chupacabrased**le ligineda, tabas teda äkiline iiveldus ja nii tugev peavalu, et ta oma kavatsusest loobus ja tema paarimehel tuli ta patrullautosse talutada. Sarnane sündmus juhtus ka prova Quinonesiga Naranjitos, kes nägi heki kõrval seismas umbes kolmeaastase lapse kõrgust **chupacabrast**, kelle pilk kutsus te-

mas esile säärase iiveldushoo, et ta võis vaid abitult jälgida, kuidas elukas minekut tegi.

Nende ja mitmete teiste kirjelduste põhjal võib **chupacabras**est joonistada järgmise pildi: ta on 1-1,5 meetri pikkune, suurte viltuste silmadega, kõrvalestad puuduvad, ninasõõrmed on tillukesed ja väike suu-ava huultetu. Looma peenikestel esikäppadel on kolm küünistega varustatud sõrme ja lihaselistel jalgadel samuti kolm küünisvarvast. Hall karv on kohati tumedalaiguline ja pealaelt jooksevad mööda selga alla helkivad ogad, mis muudavad pidevalt oma värvi! Kui lisada veel eluka väidetav hüпноосivõime, siis pole ime, et seda on isegi peetud lendavalt taldrikult pärinevaks võõrolendiks või mõnest salajasest geneetikalaborist plehku pannud katseloomaks!

Koolimullid

Maagiline kellaeg

● Kui juhtud vaatama kella just siis, kui tunni- ja minutiosutid näitavad ühte ja sama aega (näiteks 01.01, 13.13, 23.23 jne), saad midagi soovida. See soov täitub aga ainult kolmel tingimusel:

- 1) soov ei tohi olla eba-reaalne, s. o. selline, mis tõelises elus juhtuda ei võiks,
- 2) soovi peab soovima sellesama "maagilise" kellaaja sees – kui soovitakse siis, kui kell on saanud juba 15.16, ei täitu see enam,
- 3) otse loomulikult ei tohi sinu soovist keegi teada saada!

Lemmikvärvi järgi saab iseloomu teada!

Kas usud, et inimese lemmikvärvi järgi on võimalik kindlaks teha tema iseloomu? Igatahes alljärgneva teksti järgi on see võimalik! Otsi siit üles enda lemmikvärv ja loe, milline Sa oled...

● **Punane** – oled agressiivne, kergesti ärrituv, närviline ja kannatamatu. teiste arvates teed igast asjast suure numbri. Ürita olla rahulikum ning kannatlikum!

● **Kollane** – oled positiivne, elurõõmus ning energiline. Teiste arvates oled mõnikord tüütu ja veidi pealetungiv. Ürita maha rahuneda ja enne mõelda ning alles siis teha. Müuseas, mõnikord kipud teisi liialt õpetama!

● **Roheline** – oled positiivne, kuid kaalutlev, viid oma teod lõpule. Teisi häirib aga see, et Sa ei suuda otsustada – oled liiga kaalutlev. Ürita teha nii, kuidas Sulle kõige parem on, sest kipud kõiges teistele mõtlema. Sa ei suuda "ei" öelda.

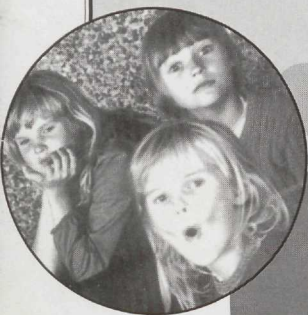
● **Sinine** – oled rahulik ja otsustusvõimeline, julge ja abivalmis. teiste arvates oled tore inimene, kuid pidevalt oma unistustes. Samuti võiksid vähem rääkida. Ürita mõnikord ka vahelduse mõttes kuulata, mitte ainult rääkida!

● **Lilla** – oled muutlik – kord rahulik, kord agressiivne. Teiste arvates peaks Sul igas asjas oma kindel seisukoht olema, mitte paar-kolm erinevat arvamust. Ürita ennast selgemini väljendada ja õpi otsuseid tegema!

● **Must** – oled julge ja hakkaja tüüp. Teiste arvates kipud aga pidevalt ennast kiitma ja uhkustama. Ürita kiita vahelduse mõttes ka teisi, mitte ainult iseennast, ja ära käitu reeturlikult!

● **Valge** – oled kartlik ja õrn. Teiste arvates on Sind vaja kaits-ta. Saad küll paljudega hästi läbi, kuid püüa siiski end kokku võtta ja ära ole nii kartlik!

Liisa Kivimäe
Tallinnast

NIMI: Lilli Lees-Leesmaa

ELUKOHT: Hiiumaa, Käina

SÜNNIPÄEV:

18. detsember 1986

ÕED-VENNAD: õed Liisi ja Kadri

KOOL: Käina gümnaasium

HUVIALAD: kunstiring

LEMMIKRAAMAT: paljud

noorteraamatud

LEMMIKBÄNDID: Spice Girls,

Aerosmith, The Corrs,

Blind jpt.

LEMMIKLAULJAD:

Madonna, Robbie Williams,

Mariah Carey

LEMMIKSPORDIALAD:

uisutamine ja ujumine

LEMMIKVÄRV: muutub

vastavalt tujule

LEMMIKÕPPEAINE:

arvutiõpetus,

matemaatika

KODULOOMAD: koer Volly

NIMI: Liis Varik

SÜNNIPÄEV: 3.06. 1987

ÕED-VENNAD: pole

KOOL: Gustav Adolfi gümnaasium

HUVIALAD: kleepsude kogumine

(neid on mul peaaegu 700!),

autogrammide

kogumine (70 ringis)

LEMMIKAJAKIRI: Hea Laps

LEMMIKLOOM: vombat

KODULOOM: koer Morgan

LEMMIKBÄND: Spice Girls

IIDOLID: Melanie Janine Brown,

Geraldine Estelle Halliwell

LEMMIKÕPPEAINE: käsitöö

MEELDIB: joonistada, heegeldada

EI MEELDI: sõda, tuba koristada

SUURIM SOOV: palju reisida

See on Liis Variku
suviselt soe pilt

NIMI: Tiina Sinisoo

HÜÜDNIMI: Tints, Tintsu

SÜNNIPÄEV: 22. november 1987

ÕED-VENNAD: õde Sirje

KOOL: Rakvere gümnaasium

(V klass)

HUVIALAD: flööt, arvuti,

tantsimine, laulmine.

Ringides ei käi,

muusikakoolis küll.

LEMMIKRAAMAT: "Berti päevik",

"Neitsi Maarja 4 päeva" jne.

LEMMIKBÄNDID: Spice Girls,

BSB, Five

LEMMIKLAULJAD: Robbie Williams,

Madonna, Celine Dion

LEMMIKNÄITLEJAD: Leonardo

DiCaprio, Bruce Willis,

Liv Tyler, Robin Williams

LEMMIKFILM: "Nagu kaks tilka vett",

"Titanic", "Armageddon",

"Adamsite suguvõsa kokkutulek"

LEMMIKVÄRV: tumepunane

LEMMIKÕPPEAINE: inglise keel

KODULOOMAD: kassid Kiki ja Miki

PARIM SÕBER: Liina Niinemägi

MEELDIVAD: ilusad asjad,

suvi ja talv ning lauamängud

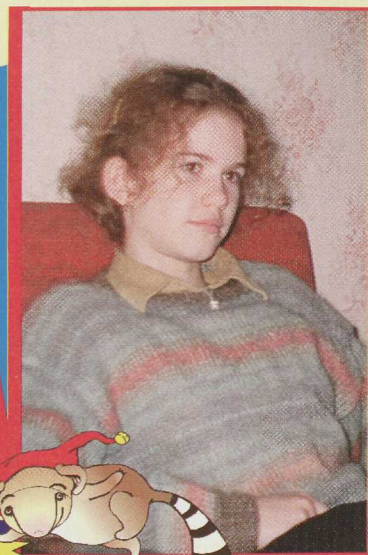
EI MEELDI: halvad hinded,

sitikad ja kurjad inimesed

MIDA KOGUN: kleepse,

reklaamlehti, telefonikaarte,

postkaarte, filmipilte jpm.

**SAAGEM
TUTTAVAKS,
SÕBRAD JA
SUGULASED!**

Tere, loom!

Minu suurim söber
Aveli Abel
Pärnjõe
põhikoolist

Heips, Triibu-Liine!

Minu kutsu on väga tore. Ta on osav ja sõnakuulelik. Kui ta kuulis, et ma teen temast ankeedi, siis tuli ta kohe minu juurde ja istus maha.

NIMI: Achates Angeli
(hüüame lihtsalt Liiks)

HÜÜDNIMED:
Liisu, Lokilammas.

VÄRVUS: must

SILMAD:
terased, pruunid
ja meelitavad

PESEKONNASEIS:

üksik emane
SÜNNIAEG: 5.10.1993

ISAPOLNE SUGUVÕSA:

isa Bestwish, isaisa
Jaynellas Sorm-Trooper,
'isaema Fenix Hardi Moon.

EMAPOLNE SUGUVÕSA: ema Axella,
emaisa Baybus z Plokiroma,
emaema Charon Inidzena.

Kiki

Mul on merisiga nimega Kiki. Kiki on isane, üheaastane arglik mustavalgekirju loom, kellele ei meeldi süles olla. Ta sööb meelsasti kurki ja piima. Talle meeldib üksi olla ja ta armastab kohutavalt oma puuri. Me võime puuri ust lahti hoida kasvõi päev otsa – ega Kiki sealt ära ei jookse. Kui Kiki asetada koos oma majaga maha, jookseb ta kohe sinna. Kiki on minu meelest jube armas.

Liina Saarm Laagri alevikust

Kaitel Männikust
Kadrioru Saksa
gümnaasiumist

Tere, Hea Laps!

Siin olen mina
oma suurima
sõbraga!

Minu lemmikloom on kassipoeg. Tema andmed on sellised.

NIMI: Rossländer, lüh. Rosin

SÜNNIAEG: juuni 1998

TÕUG: euroopa

lühikarvaline kass

HÜÜDNIMED: Rossu, kassititt

KARDAB: tolmuimejat (väga)

PIKKUS: 40 cm

SABA PIKKUS: 23 cm

SILMADE VÄRVUS: roheline

SUGU: mees

PARIM SÕBER:

vana kõuts Otu, mina

SUURIM VAENLANE:

suur koer Rudolph

HARJUMUSED: vasaku silma pilgutamine, kassiema tissi imemine, hammustamine, kapi otsas istumine.

HARRASTUSED: mängimine, söömine, magamine

LEMMIKSÖÖK/JOOK:

räim tomais, piim

MINU ARVAMUS TEMAST:

loll, aga armas

Maarja Paesalu Lagedilt

Linnas, pargiserva vana meepärna najal, toimetas sipelgapesa. Kuna siin oli palju tülitajaid nii kahe- kui neljajalgsete seas, siis polnud see sipelgapesa eriti suureks kuhilaks paisunud. Vähemalt mitte nii suureks kui suguvendade laanekuklaste kõrghooned põlismetsas. Ka head ehitusmaterjali – kuuse- ja männiokkaid – polnud lähikonnast saada. Need olid linnasipelgate jaoks nagu kallis meretagune kaup. Tuli ajada läbi pehmete, kergesti kõdunevate nuluokaste ja muu materjaliga. Küllap korjati lume sulades majadest välja visatud jõulukuusked okkadki ükshaaval üles ning tassiti pessa.

Ometi jahmusid külalised: "Teil on elus sipelgapesa suisa kesklinnas?!" Lapsed käisid varakevadeti piilumas, kas sipelgad on juba talveunest üles ärrganud. See oli nagu sinililled või ülaste õitsemine. See tähendas, et tulemas on teguderohke suvi. Vihmaste ilmadega oli elu sipelgapesas isegi linnlaste omast loium. Ent kui tuli pöud, läks linn aina loiumaks, sipelgad aga seevastu aina tragimaks. Oli tunne, et nad ei siba, vaid lausa traavivad ringi.

Tulid uued ajad ja ärimehed hakkasid sipelgapesa naabruses vägevate kaubamaja ehitama. Ärimeestel oli palju raha, uhke autoparklaga kaubahall valmis kibekähku. Kui sipelgad talvitumast virgusid ja pesakäigud lahti lükkasid, anti hoonele veel viimast lihvi, ja kui saabus kuum suvi, oli maja välismaisest kaubast pungil ning hilisõhtuni tuledesäras. Kõik oli justkui okei, aga siis märkasid kaubasaksad, et sipelgaid võis kohata igal pool majas – küll suhkrukotil, küll hõrgutavatel kookidel, küll rosinatel ja isegi kül-

mutatud kanakoibadel. Nad külastasid isegi baari ja kohvikut, söitsid koguni ostjate autodes koju kaasa. See oli liigi mis liigi!

Nüüd said kaubasaksad väga kurjaks, sest nende äri maine oli ohus. Nad andsid kojamehele käsu sipelgapesa pargiveerelt ära koristada. Kojamees ei mõistnud muud teha, võttis kühvli ja luua ning tassis sipelgapesa lähedal asuvasse prügikasti. Seejuures sai valusasti hammustada ka. Ta kirus nii sipelgaid kui oma peremehe. Pealegi pidi ta toimetama nagu varas öö varjul, et linnarahvas ei näeks ega kuulaks. Ja tal oli seejuures sulahäbi.

Nüüd oli sipelgatel aeg tõestada, et nad võivad ärimeestest veel kiiremini ehitada, lausa üleöö. Jäid ju nende munad meepärna juurte alla. Pea oli sipelgapesa vanal kohal taastatud, nagu poleks suurt ja hävitavat küüditamist nende rahva seas ette võetudki.

Mõnda aega püsis vaheerahu, kuni kaubasaksad märkasid ahastusega, et sipelgad on jälle igal pool. Nad läksid vihast roheliseks, sest sipelgad olid ka rohelisel rokfoori juustul. Kohe võeti vaene kojamees ette.

"Kaela neile keeva vett kaela! Kalla või bensiini, pane või tuli otsa, aga hävita nad ära!" hüüdsid kaubasaksad.

Seal sai kojamehe mõõt täis. Ta oli juba vana mees ja mäletas aina selgemini oma kodutalu sipelgapesi. Ka tema peret oli küüditatud, kühvli ja luuaga hoolimatult rongi loomavagunisse pühitud...

"Seda mina ei tee, laske või töölt lahti!" kostis vanamees tõrksalt ja pöördus siis looduskaitsete poole.

Nüüd läks linnas märulikus. Sipelgapesa tõusis ajalehtede esiküljele kuuma uudisena. Emad väitsid, et see on ainuke sipelgapesa, mida linnalaps oma ihusilmaga näha saab. Lapsedki toetasid õhinal, et las sipelgad kõnnivad pealegi rosinatel või šokolaadil – ega nad mõned porikärbsed ole! Bioloogia õpetaja teatas, et ta viib igal kevadel sipelgapesa juures läbi näitlikku õppetundi. Turistid pajatasid, et nad on kõigis Euroopa linnades käinud, ent pole seal ühtegi sipelgapesa näinud. See olla wonderful – imetore. Nad lasid end sipelgatel hammustada – sel olla raviv toime – ja pakkusid selle eest isegi raha.

"Aga mis siis meist ja meie toredast äriplaanist saab?" oigasid kaubasaksad. "Need neetud sipelgad hävitavad meid!"

Asi läks kohtusse. Kohtutargad kinnitasid: "Kauplemine on käinud meil enne Lübecki linnaõigust ja ka sipelgapesad olid siin enne seda. On vaid üks nõu: kaevake sipelgapesa poolsele küljele kraav ja juhtige sinna jõevesi."

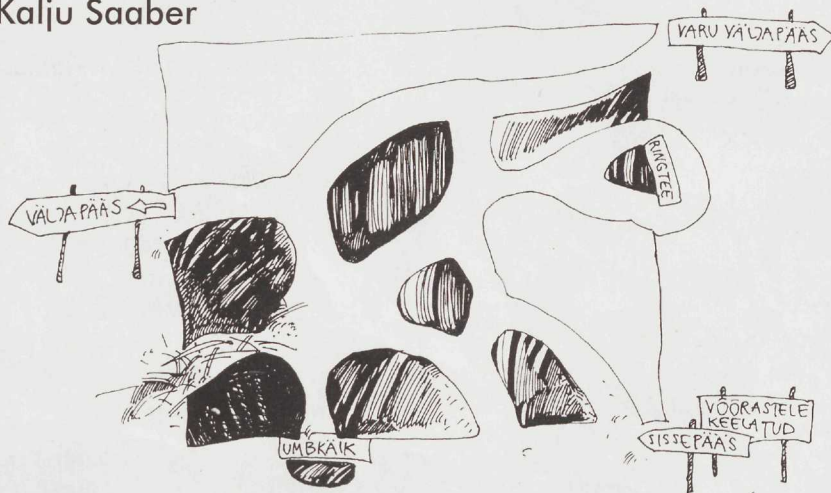
Nüüd tuli kaubasakstel veel pisut rahakotti kergendada, aga kuhu sa sipelgate, rahva ja kohtuotsuse eest pääsed. Pärast tunnistasid küll kõik, et kaubamaja ümbrus sai veelgi kenam.

Ega sipelgatele meeldinudki kaubahallis või ohtlikul parkimisplatsil autoratuste vahel patseerida – nad ju looduslapsed. Täni said nad loodusest kõike, mis eluks vaja, saavad edaspidi. Muidugi mõista tahavad sipelgad vahel ka magusat maitsta. Seda saavad nad pargi puumahlast, meepärna õitest, lilledest, aeda maha kukkunud ploomist. Sellest neile, jumala loodud töökatele raasukestele, piisab. Aga kui on saadaval rosinad, suhkur, šokolaad, koogitükike või jäätisepaber, on neilgi pidu.

"Miks sipelgad kunagi paigal ei püsi? Kuhu nad tõttavad?" küsivad lapsed. Ajakirjanikust isa kostab: "Nad kiirustavad uudistejahile." Aga enamus isadest võtab kosta: "Tööle. Nagu me kõik."

SIPELGAPESA JA KAUBAMAJA

Kalju Saaber

Pildid joonistas Eneken Maripuu

Salmik, salmik, vaata ette!

Ellen Loitmaa

Tallinna 37. keskkoolist
tõi toimetusse oma
salmikuvärsse.

Armastus on trükiviga,
kui sa seda märkad,
hakkad armastama siga.

Oksal istub laululind,
sunnib kirjutama mind
oma väikse sõbrale,
kes nii armas minule.

**Tere, Hea Lapse
toimetus! Saadan teile
veel mõned salmikuvärsid.
Merilyn Paugus Pärnust**

Õitsku roosid Su voodi all
ja roose söögu seal lambatall.
Veel linnud laulgu iga päev:
"Issand, kui hea Sa välja näed!"

Kui oled kord Sa väga kurb,
siis seda salmi, palun, loe.
Sa näed, et kohe varsti Sul
on väga hea ja mõnus, soe.

Sinus elab üks pisike ingel,
kes polegi üldse kringel.
Ta on Sinu lootus ja armastus,
truudus, rahu ja kannatus.

Kui poiss tahab musu teha Sull',
siis ütle: "Vana seebimull,
minult musu sa ei saa,
võid parem minna magama!"

Ela, ela, ole noor,
varsti saab Sust vanamoor,
kes ei oska nalja teha,
hambad on siis nagu rehad,
mis on ammu katki läinud,
lapsepõlveaegu näinud.

Ole ikka virk ja kraps,
emme-issi lõbus laps.
Ära ainult kala söö,
see ei ole õige töö.

**Tere, Hea Lapse
toimetus!**

Olen mõelnud, et võiksin ka
teile veidi salme saata.
Need on sellised:

Kes roosi armastab,
ei või okkaid vihata!

Ela ilmas kui lind,
pea meeles ka mind!
Ja ära seda unusta,
et mina sind ei unusta.

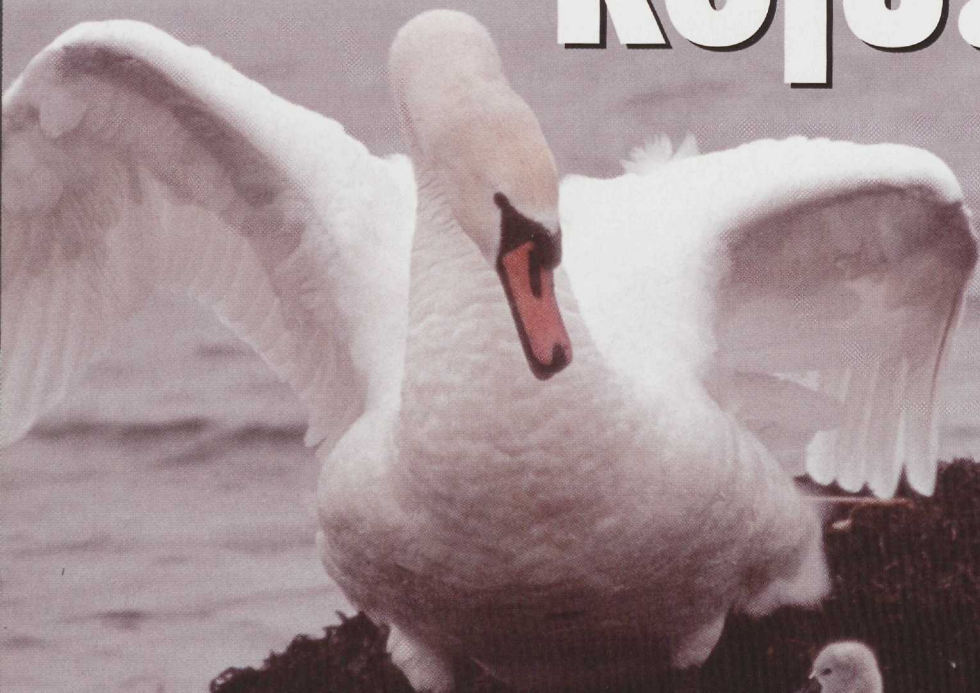

Armastus on trükiviga,
armund poiss on püsti siga.
Aga oh seda hullu viga –
armastad sa seda siga!

Laura Maasalu Kivi-Vigalast

Kevadeks koju!

Kühmnokkluik pesal.
Luigepere kodu on
Tapurla rannas.

laevakaptenid elu lõppu veetma, sest nad ei saanud elada ilma merelõhnata. Vahel olid nende magamistoaknad ümmargused nagu laevakajutil ja mõni neist olevat lasknud magama minnes vastu akent pangega vett loopida. Kuid see võib olla ka hiidlaste nali.

Olen ise üles kasvanud Põhja-Eestis Kõrvemaa serval, jalad vees, ja ei kujuta ette, et peaksin elama Otepää või Haanja võrratul kõrgustikul. See künklik maastik teeb mind haigeks: ühelt mäelt võid näha viit samasugust. Mu lapsepõlve maastikud olid soised ja suletud. Igas jõeorus elas mitu haldjat, ja ma tunnen end siin ütlemata hästi.

Samas aiman, et mägede lapsele on minu raba- ja metsalaamad täiesti vastuvõetamatud. Mis parata – igal oma.

Edgar Kask

Kes ornitoloog ehk linnuteadlane pole, see ei pruugi teada, et kajakad, pääsukesed, ööbikud, sookured ja teised rändlinnud tulevad kevadel pesitsema oma sünnikohta: tuttavasse metsatukka, väikesele mere saarele, endisesse pessa. See on kindlaks tehtud linde rõngastades. Hahkasid ja sookurgi olen ise kohanud eelmise aasta pesaalusel uut põlvkonda välja haudumas. Kui mingil põhjusel hukkub kaljukotkapaar, siis isegi paarkümmend aastat hiljem tulevad uued kaljukotkad vanasse, nüüd juba mahajäetud kohta elama.

Loomad armastavad oma kodu: neil on kindel territoorium, kuhu liigikaaslast ei lasta. Karud haaravad

puu sülle, sirutavad end viimseni välja ja löövad kihvad raevukalt urisedes puusse, nii et koor ja laastud lendavad. Siin on tema koduvärv, siit ei tohi võõras läbi astuda. Kui mõni teine ott sellise puu juurde satub, ajab ka tema end kahele kápale püsti ja möödab, kas saab nii kõrgelt puud hammustada. Kui ei ulatu, siis lahkub, sest saab aru: nende metsade valitseja on temast suurem ja tugevam. Hunt ja ilves seevastu pritsivad uriini „piiripostidele”. Linnud ajavad oma piirkonda kaitstes suled kohevile ja teevad kurja häält. Isegi kägu, kel endal pesa pole, tuleb juurde, kui talle vastu kukud, et sind „oma maa” pealt ära ajada.

Kuid eks ole inimesegagi samad lood! Vilsandi saarele tulid vanad

Karu „koduvärvavad” Alutagusel.

Raekojas hoitakse linna võtit

Kõik, kes Tallinnas käinud, teavad kindlasti, et see kõrge torniga paekivist hoone on raekoda. Raekoja torni tipus tuulelipuna töötav Vana Toomas, kellest eelmises numbris juttu tegime, on samuti kõigile tuttav. Võib-olla on paljud lugejad isegi raekojas ekskursioonil käinud. Nemad teavad, et raekoda pole ehitatud mitte muuseumiks, vaid hooneks, kus vanasti tähtsatest linnaisadest koosnev raad linnaasju arutas ja otsuseid tegi.

Linnaisad on alati armastanud nõu pidada ilusates ruumides. Saksamaal hakati esinduslikke raekodasid ehitama juba 12. sajandil, Tallinna raekoda sai valmis aastal 1404. Kõrge torn pidi sümboliseerima linna vabadust ja sõltumatust.

Raekojas pandi kirja linnaseadusi, arutati kirikuasju, tegeldi linnarahva kaebustega ja peeti kohut. Pühade ajal pidasid linnaisad siin oma pidusid, mida Raeapteegi omanikud olid kohustatud veini ja maiustustega varustama.

Raekoja platsile oli asja aga ka lihtrahval: seal asus nimelt turg, kuhu talupojad tõid müügiks piima ja liha, kapsaid ja kaalikaid, mune ja mett. Kalamehed ja -naised tulid turule mereandidega, käsitöölised valmistasid otse ostjate silme all lusikaid, mänguasju, vokke ja hobuselookasid. Sealsamas müüdi ka loomi, aeti

habet ja koostati kirjaoskamatute soovil palvekirju. Raekoja platsil toimusid ka mitmesugused etendused ja meelelahutusüritused. Turg tegutses

Raekoja platsil peaaegu 700 aastat ja viidi üle teise kohta alles sada aastat tagasi. Meie päevil peetakse seal suviti kunstileata, mis kindlasti pole pooltki nii kärarikas kui keskaegne turg.

Tallinna raekoda on ehitatud gooti stiilis. Aegade jooksul on seda hoonet mitu korda ümber ehitatud ja kaunistatud ning kolmesaja aasta eest asendati tornitipp uuega. Vikerraarevärvides säravad aknakraasid on käsitsi tehtud. Meistrid venitasid klaasimassi, löikasid sellest välja rombikujulised tükid ja asetasiid need tinaraamidesse.

Draakonikujulised veesülidid kinnitati raekoja külge kolmsada viiskümmend aastat tagasi. Lohede ülesandeks pole mitte ainult vihmavee katusele alla juhtimine, vaid ka valvritöö: nimelt peeti vanasti draakonit linnavarade kaitsjaks.

Raekoja seina küljes on tänini säilinud kaelarõngaga häbipakk. Kurjategijail, kes sellesse mitmeks tunniks pandi, oli kahtlemata piinarikas olemine – võib arvata, et möödakäiv linnarahvas ei jätnud neile oma sõnu peale lugemata. Küllap kaupmees, kes ostjat oli petnud, häbenes silmad peast. Aga eriti halvasti käis nende käsi, kes kohtus tunnistustest kõrvale puiklesid – nende tarvis oli raekojas nimelt piinakamber.

Piinakambrit tänapäeval ei vajata, küll aga uhket saali, kus vanasti linnaisad kõige tähtsamaid tseremooniasid korraldasid. Nüüd toimuvad

Lohepeakujuline veesüliti aastast 1627.

Restaureeritud kodanikesaal. Vaade edelast.

Vaade kodanikesaali loodest.

seal pidulikud vastuvõttud ja autasustamised. Raekoja saali kontserdile minnes on sul ehk huvitav teada, et just seal toimus Tallinna esimene teatrietendus, mille andsid Tallinna Linna-kooli õpilased peaaegu kuussada aastat tagasi.

Raekojas on kõige muu uhke ja ilusa kõrval hoiul ka Eesti Vabariigi pealinna suur kullatud võti.

Kaelarõngaga häbipakk.

Hea Laps
täna abi eest
Soome päevalehe
Kaleva fondi!

TEEME

ISELOOMA

NÄHTAVAKS!

Algas märtsinumbri

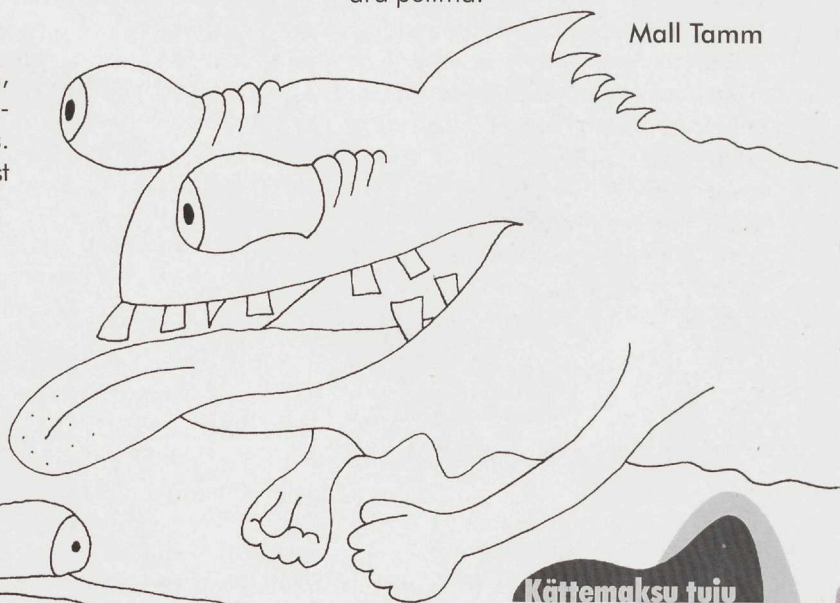

Käispuhutud mõtlemistuju

Kättemaksutuju sundis oma omanikku salaja minema ja võtma (kellele?) kuuluva (mille?) ning ära peitma.

Mall Tamm

Mõtlemistuju oli ennast täiesti üles puhunud, ei jaksanud liigutadaagi. Tuleks mõtlemistuju aidata, et too jälle liigutada jaksaks. Siis puges aga vihatuju varjust välja oma võimalust oodanud kättemaksutuju.

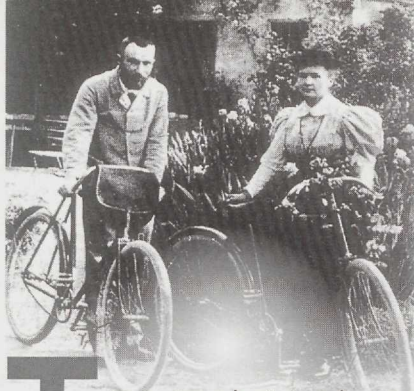

Kättemaksu tuju

Uhkustamistuju

Järgmises numbris teeme tujujuttu edasi.

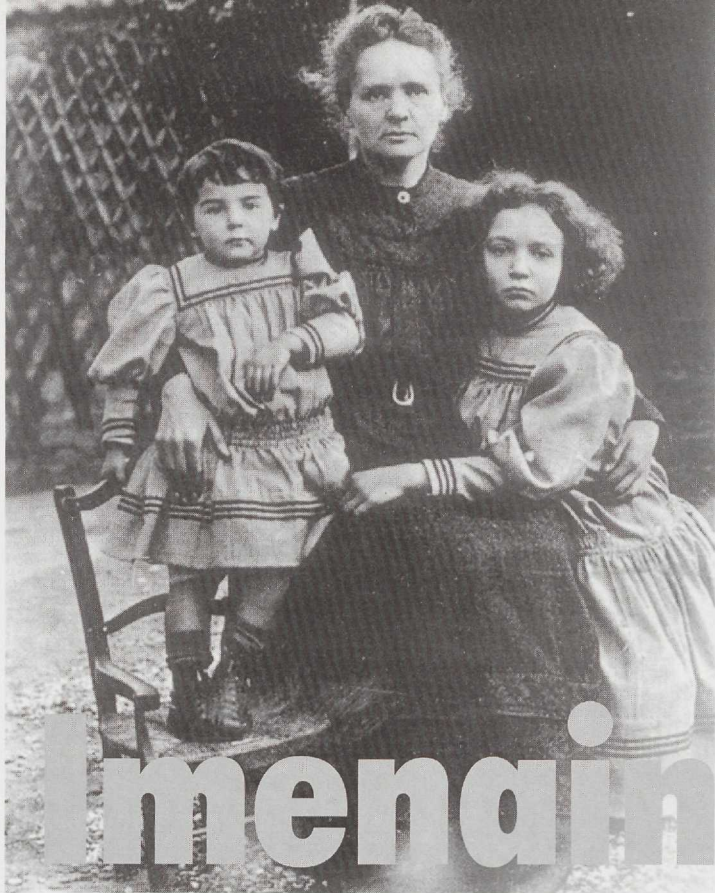

Tänapäeval ei tundu see mingi imena, kui naised juhivad tehaseid, ülikoole ja riikegi. On ju üsna ükskõik, kas minister kannab seelikut või ülikonda – peasi, et ta oma tööd tunneb! Sada aastat tagasi oli aga ka väga andekatel tütarlastel raske saada üliõpilaseks, saati siis veel ülikooli õppejõuks. Kes teab, kui palju tähtsaid avastusi seepärast tollal tegemata jäi!

Poolatar Maria Sklodowska, kes oli sündinud 1867. a. viielapselises peres ja 11-aastasena jäänud ilma emata, oli erakordselt andekas ja haruldase mäluga matemaatik. Kuna oma kodumaal polnud Marial mingit lootust kõrgharidust saada, jõudis ta kokkuleppele vanema õe Broniaga: Maria toetas oma säästudega õe meditsiiniõpinguid, ja Bronia lubas aidata Mariat, kui see pääseb Pariisi Sorbonne'i ülikooli füüsikateaduskonda. Maria – prantsusepäraselt Marie – oli ülikooli astudes 24-aastane, ja kuigi tal ei jätkunud raha enamaks kui võileibade ja tee ostmiseks, sai temast hiilgav üliõpilane. Kahe aasta pärast sooritas ta lõpueksami füüsikas ja aasta hiljem matemaatikas.

Sorbonne'i ülikoolis tutvus Marie endast kaheksa aastat vanema, tollal juba tunnustatud füüsiku Pierre Curie'ga. Tutvusest sai armastus, armastusest abielu. Marie oli küll pidevalt unistanud Poolasse tagasi pöördumisest ja oma rahva kasuks töötamisest, kuid Pierre kinnitas talle, et Pariisis elades saavad nad töötada kogu maailma heaks. Ja tööpoolest: Marie ja Pierre Curie' teadustöö kandis vilja.

1895. aastal oli Wilhelm Röntgen avastanud isevärki kiired, millele teadlane ise andis nimeks x-kiired, kuid mida siiani tuntakse avastaja nime järgi röntgenikiirtena. Aasta

Imenaine, kes tegeles imeainega

avastas Henri Becquerel, et uraanil on omadus kiirata. Marie ja Pierre Curie'l õnnestus 1898. uraanipigimaagist eraldada uus keemiline element, mille nad nimetasid Marie' isamaa järgi polooniumiks. Sellega Curie'de uurimistöö veel ei piirdunud, sest nende meelest sisaldus uraanipigimaagis veel teisegi aine kiirgus. Ja tööpoolest – samal aastal avastas abielupaar uue keemilise elemendi, mille tugevast radiatsiooni tulenes ka elemendi nimi – radium. Kuigi naiste teadusetööst tollal lugu ei peetud, anti pärast pikki vaidlusi 1903. aastal Nobeli teadusepreemia lisaks Pierre Curie'le ja Henri Becquerelile ka Marie Curiele.

Preemiaraha eest rajas Pierre uue ja kaasaegse laboratooriumi, kus Marie töötas peaassistendina. Pidev rahapuudus, mille all Pierre, Marie ja nende väikesed tütre Iréne ja Eve olid seni kannatanud, oli lõppenud. Pierre Curie nimetati Sorbonne'i üli-

kooli professoriks ja näis, et andeka teadlaspere mured olid murtud. Kuid õnn purunes pegagi: 1906. a. jäi Pierre raske hobuveoki rataste alla ja suri.

Marie ei toibunud raskest saatuse-löögist pikka aega ega suutnud oma uurimustöödki jätkata, kuigi talle – esimese naisena – pakuti õppejõu kohta ülikoolis. Kuid 1911. a. pälvis Marie Curie teise Nobeli preemia – seekord keemikuna – puhta radiumi eraldamise eest.

Tänapäeval teab igaüks, et radioaktiivsel kiirgusel on inimorganismile kahjulik toime. Marie Curie uuris radioaktiivseid aineid paljakäsi, mingeid kaitsevahendeid kasutamata ja suri 1934. a. leukeemia tagajärjel. Kuid Curie'de võidukäiku teaduses jätkas nende vanem tütar Iréne, kes koos oma abikaasa Frédéric Joliot-Curie'ga pälvis 1935. a. omakorda Nobeli preemia – tehisradioaktiivsuse avastamise eest.

Tere, loom!

INIMESE SÖBER, VAALA SUGULANE

Triibu-Liine
heitis huvi pärast pilgu
võõrsõnade leksikoni ja
leidis sealt delfiini kohta
järgmised read:

“delfiin (kr. delphis), pääsuvaal, meres elav imetaja hammasvaalaliste alamseltsist; d-lt saadakse räsi, nahka, liimi.”

Lapsuri meel läks kurvaks: mis parata, mõned inimesed jagavad oma sõpru ja tuttavaidki selle järgi, mida kelleltki saab. Vaevalt, et näiteks vapper Krants või Muri oma leksikonis inimese kohta kirjutaks. “maismaal elav imetaja, kellelt saab vett, koeratoitu ja rihma”...

Seejärel pöördus Triibu-Liine oma sõbra ja sugulase **Aleksei Turovski** poole, kes teab kõigi loomade kohta igasuguseid huvitavaid asju.

Kas delfiinid on tõesti nii targad nagu filmides?

Jah, delfiinid on tõepoolest väga targad – sõltumata sellest, kas inimene on nendega tegelnud või ei. Delfiinid näevad küll välja nagu armsad vannikalad, kuid tegelikult on nad hoopis imetajad. Delfiinid on vaalalised – suhteliselt väikest kasvu hammasvaalad. Neid on võimalik kergesti dresseerida, kuid ka sellised

delfiinid, kes kunagi pole inimesega kohtunud, käituvad arukalt ja abivalmilt.

Kui näiteks delfiini on rünnanud suur hai (või on ta ise ebaõnnestunud suurt haid rünnanud ja haavata saanud), siis tulevad talle appi teised delfiinid, kes aitavad ühise jõuga haige sõbra veepinnale hapnikku hingama. Nad teavad, et kui haavatud ja haige liigikaaslane jääb kauaks ilma hapnikuta, siis ta hukub.

Kuidas delfiinid üksteise hädadest teada saavad?

Delfiinid suhtlevad üksteisega peamiselt ultrahelisignaali abil. Vees levib see kiiremini kui õhus. Selline suhtlemisviis on targasti valitud. Merevee struktuur on kihiline – tavaline heli võib merevees murduda suvalise nurga all ja kohale jõuda valel kujul – delfiinid võiksid üksteisest valesti aru saada. Kuid ultrahelisignaalid läbivad ühtviisi ühtlaselt kõiki mereveekihte. Huvitav on see, et delfiinidel on oma “sõnavara”, mida inimesed on põhjalikult uurinud. Näiteks on dešifreeritud häälitsusi, mis hoiatavad ohu eest, ja teistsuguseid signaale, mis kutsuvad ühisele kalapüügile. Delfiinid on tublid kalurid – nad ajavad osavasti kalaparve püüdjate delfiinide poole, hirmutades kalu omakeelsete “sõnadega”. Delfiinidel oma saagi hoidmiseks korve ega

Paljud meie lugejad on näinud filme vahvatest delfiinidest Flipperist ja Willyst ning tahaksid teada, kas need tublid loomad on tõepoolest nii targad, nagu filmides paistab, või tehakse neid sellisteks filmitrikkide abil.

kaste pole, kuid kalu parajalt vigastades varuvad nad need toiduks oma lastele ja haigetele. Muide, ka kaladel on omad häälled – näiteks Vaikses ookeanis elavad umbreaniidide nimelised kalad, kelle häälitsus kõlab nagu kellahelin – vanasti arvasid inimesed neid kuuldes, et merekummitused on tulnud inimesi hoiatama või hirmutama.

Saba nagu püramootor!

Meres on mitut liiki imetajaid, aga ainult vaalalised on ilma tagasimineku võimaluseta merre läinud imetajad. Kõik imetajad – ka need, kes osavasti ujuvad – pärinevad maalt: hüljes, merisaar, morsk... Ehkki nad tulevad meres suurepäraselt toime, ei saa nad elada ilma maata – oma pojadki sünnitavad nad maa peal. Neil on liikumiseks taga “mootoriks” loivad, mis ujumise ajal kokku panduna moodustavad nagu sabauime, mis on horisontaalne nagu kaladel. Ainult vaalalistel ja ehk meriveistlastel (näit. lamantiinidel) on saba vertikaalne – see on palju tõhusam mootor. Tagajäsemed on vaalalistel muutunud rudimentideks, neid liikumiseks praktiliselt ei kasutata.

Järgneb

JAGATUD MURE ON POOL MURET!

Nooruke ajakirjanik Marge on murest murtud. Tema nooremad õde pole enam. Ilus, rõõmsameelne ja naeruhimuline 15-aastane tüdruk

lõpetas oma elu enesetapuga. Marge oleks valmis tegema ükskõik, mida, et ellu äratada õde, kellega sai muresid-rõõme jagatud, vaieldud ja tülitsetudki – nagu seda teevad enamasti kõik õed-vennad. Aga aega ei saa tagasi pöörata... Oleks Margel aimugi olnud, et väike õde tundis end üksikuna ja mahajäetuna, oleks ta sagedamini kodus käinud ja õega vestelnud. Kes võis arvata, et elu tundus sõbralikule ja alati naeratavale tüdrukule liiga raskena?

Kas laste elu on praegu raske?

Mõnede laste elu on kindlasti väga raske. Ega's lapsed ole süüdi, kui nende vanemad joovad viina, kaklevad omavahel ja peksavad lapsigi, kui vaid tuju tuleb... Selliste perede lapsed lähevad tihti tühja kõhuga magama, neid ei äratata hommikul üles ega saadeta kooli või lasteaeda – vaadaku ise, kust midagi leiavad ja mida päevaga ette võtavad.

Kuid lastepsühholoog Maie Kutmani teab rääkida, et ka päris tavalistest peredest pärit lapsed ja noored väidavad kriisiabikeskuses tihti, et nende elu on tühi ega vääri elamist. Ometi on maailmas olemas palju huvitavaid inimesi,

raamatuid, filme, mängu ja muud... Ka Marge õest hoolisid ta vanemad, sõbrad, klassikaaslased – ja ikkagi tundis ta end mõnda aega üksildasena.

Psühhiaater Jüri Ennet arvab, et tüdruk oli saatuslikul hetkel afektseisundis – sellises seisundis, kus inimene ei valitse ennast ega suuda oma teo tagajärge ette näha. Murdeigasid on elus ju õige palju, selle kõige esimese – lapsest noorukiks saamise ajal – on inimene kõige tundlikum ja kergesti haavatavam. Võiks öelda, et hing, mis on veel koolitamata, laseb oma väravast sisse rohkem valusid ja solvumisi kui siis, kui ollakse juba täiskasvanu. Enamasti sellised kogemused karastavad hinge, kuid mingis olukorras võivad nad olla hoopis hävitavad.

"Mind pole kellelegi vaja!"

Nii tunnistavad Maie Kutmani sõnul paljud noorukid psühholoogile iga päev. Tegelikult on selline mõte miljalgi pähe tulnud vist kõigile inimestele. Samas on igaühel meist siin päikese all oma koht olemas, ainult et alati pole seda kerge leida. Kindlasti on meid vaja oma vanematele, õdedele-vendadele, sõpradele ja õpetajatele, ainult et usaldus nende vastu kipub vahel kaduma. Täiskasvanutel on tänapäeval väga pikad tööpäevad, ja kui need on kulgenud rahvarikkas paigas, siis on nad suhtlemisest väsinud. "Mul pole

aega," on kodudes üks sagedamini öeldav lause. Kellele usaldada oma mured, kui kodustel pole aega ja ühtki usaldusväärset sõpra pole ka parajasti lähedal?

Mina ja meie

"Mina ja meie suhe on suhtlemise põhivalem," ütleb Jüri Ennet. "Et ennast teistele vajalikuna tunda, peab igaüks meist end tundma mingi kollektiivi – pere, klassi, kamba, riigi – liikmena. "Meie emaga, meie isaga, meie poistega, meie bändiga" – nendes ütlemites peab olema uhkust ja enesekindlust, siis ei tunne me end kusagil traagiliselt üksildasena. Tegelikult on lood nii, et igast murest saab üle!"

Tõepoolest: tuleta meelde, missugune maailmalõputunne tuli sulle kallale mudilasena, kui olid lõhknud mõne ilusa nõu või kaotanud lemmikmänguasja! Takkajärge mõeldes polnudki asi nii traagiline. Niisamuti vajavad mõned su praegusedki mured veidi aega, et saaksid nende lahendamiseks küpseks.

Aga mida ikkagi teha hetkel, kui tunned end kohutavalt üksildasena?

Psühholoog Jüri Ennet pakub selleks head retsepti: pane oma mõtted paberile! Päeviku pidamine on juba aastasadu aidanud inimesi hingehädadest üle. Kõigepealt õpid oma probleeme sõnastama, ning vahel leiad neile lahenduse oma kirjanepanekuid üle lugedes.

Aga kui sul on muresid, millele ise lahendust ei leia, siis pane need kirja ja saada toimetusse – küllap leidub asjatundjaid, kes oskavad sulle nõu anda – jagatud mure on pool muret! Võid kirjutada ka varjunime all, kui soovid, ja samuti võid meile jutustada ka oma sõprade probleemidest, kui nad ise ei julge või ei oska neid paberile panna.

SEEKORD ILMA TRULLITA!...

Üks rong väljus Tallinnast, et sõita Tartu poole, teine aga hakkas täpselt samal ajal Tartust Tallinna sõitma. Esimene rongidest on nn. "piimarong", mis peatub iga teiba juures, teine aga lausa raudne välk, mis kihutab esimesest kolm korda kiiremini. Kumb rongidest on Tallinnast kaugemal sellel hetkel, kui nad teel kohtuvad?

Juss Jauram küsis ajaloomuuseumilt miljon krooni rahapaja eest, mille ta oli leidnud oma põldu kändes. Muuseum ei andnud talle sentigi, kuigi mündid olid väga haruldased: kõigil neist ilutses kiri "VII saj. e. m. a". Miks ei hoolinud muuseum Juss Jaurami aardest?

Pauliine Pabistaja otsustas enne eksamit korralikult puhata. Pauliine läks öhtul juba kell 7 magama, kuna eksam pidi algama hommikul kell 10. Äratuskella pani ta tirisema kella kaheksaks. Mitu tundi kestis Pauliine Pabistaja uni?

Joosep Judisejal oli kangesti kuri naine. Kodus ei julgenud Joosep häältki tõsta, sõprade seas aga töötas ta tihti valjul häälel: "Küll te näete, paari aasta pärast abiellun ma oma lese õega!" Kas Joosep pidas oma lubadust?

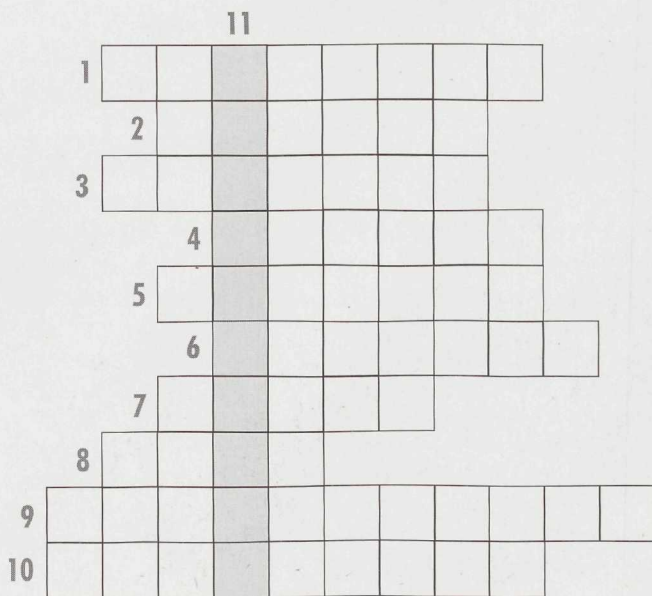

Kalendrikuu koosneb enamasti 30 või 31 päevast. Missuguses kuus on olemas 28. kuupäev?

Hea Lapse sõber ja sugulane Ilmar Trull kurtis hilja-aegu, et pika külma talve jooksul läksid tal sõnad peas ning kurgus risti ja rästi. "Võib-olla oleks õige aeg ametit vahetada ja ilmakeuulsaks tenoriks hakata?" mõtiskles meie sõber ning otsustas sõita Itaaliasse häält lahti laulma. Triibu-Liinele lubas ta mainumbri ristsõnad pääsukestega teele saata. Aga võta näpust – kas viisid pääsukesed Hea Lapse posti kogemata Koiva jõe taha või unustas Ilmar end Pavarottiga trips-traps-trulli mängima – igatahes läheb see ajakirjanumber trükki täiesti trullitult...

Aga et loodus tühja kohta ei kannata, siis pakume nupumeestele lahendamiseks Harkujärve koolilaste koostatud ristsõnu ja lisame veel väikese viktoriinigi. Auhinnad õnneks pole veel suvitama sõitnud!

1. Värv	5. Kasutatakse söömisel	9. Lind
2. Puuvili	6. Kuu	10. Loodusnähtus
3. Juurvili	7. Loom	11. Koht Harjumaal
4. Puu	8. Veekogu	

MIDA ME KOGUME?

Triin Mitt Tartust:

Mina kogun kleepse ja hobusepilte. Ma kogun vahel enda kõhtu komme.

Liis Mitt Tartust:

Mina kogun kleepse, neid on mul juba päris palju. Uusi ja huvitavaid kleepse saab, kui vahetada teistega. Veel kogun ma kassipilte. Kass on minu lemmikloom, kuigi mulle meeldivad ka teised loomad (kellele siis ei meeldiks)!

Kogun ka kassikaarte, neid on mul juba 20 ja ma loodan neid veel palju koguda.

Umbes kuu aega tagasi kogusin veel Spice Girlsi kleepse ja pilte. Ema ostis mulle ka Spice Girlsi kleebiste-raamatu. Oleks hea, kui kuskil neid veel müüdaks, aga ei müüda.

Triin Ruumet Tallinnast:

Mina kogun hobusepilte, koerapilte, naljapilte, Spice Girlsi pilte, All Saints'i pilte ja muud rämpsu.

Anita Karma Tallinnast:

Väiksenä kogusin Paradiisi-Legosid, nüüd kogun aga marke, postkaarte ja kunstilli, mida teen ise.

Angelika Sarapuu Võrumaalt:

Mina kogun väikesi taskukalendreid. Need on ilusad ja erinevate piltidega. Veel hoian ma alles kommi- ning šokolaadipabereid. Neid hakkasin koguma juba 5-aastaselt.

Urmas Järvi Karksi-Nuiast:

Tahaksin rääkida oma hobist – nimelt autopiltide ja – kleepsude kogumisest. Piltide kogumisega alustas mu vend ja mina võtsin tema hobi üle ning hakkasin ise sellega tegema. Hakkasin pilte koguma 1997. aastast, aga mu vend alustas 1987. aastal, seega teeb ta seda juba 12 aastast. Pilte pole täpselt kokku lugenud, aga neid peaks olema ikka paari tuhande ringis.

Martiina Viil Tartust:

Mina kogun marke, kleepse, marke ja postkaarte.

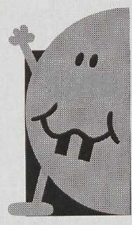
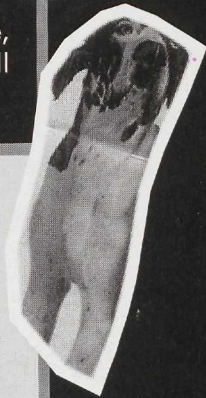
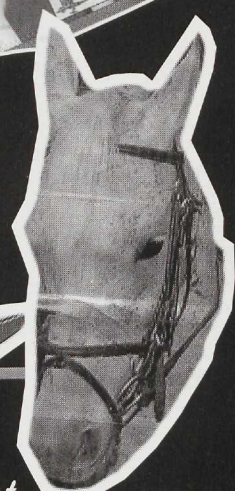
KLEEPSE

POSTKAARTE

MARKE

MARKE

Näsiini. Õiel päevapaabusilm.

Ohtlik ilu

Edgar Kase slaid

Lehtpuud on veel raagus, ainult lehetipud ulatuvad pungasoomuste vahelt välja. Lehekõdu varjus tärkavad esimesed sinililled. Eemal kasvab aga imeline põõsake.

Ligi meetrikõrguse lehtimata vibaliku varre tipuosas on ülestikku kahe-kolme-kaupa koos lillakasroosad (mõnikord ka valkjad) sireli õitega sarnanevad õied. Need lõhnavad hästi ja meelitavad ligi varakevadel metsa all lendavaid putukaid – liblikaid, kärkseid, mesilasi, kes mesinestet otsides ühtlasi õisi tolmeldavad. Juhul, kui putukaid on vähe ja nad ei satu kõigile õitele, toimub ka isetolmlemine, sest oluline on viljade ja seemnete moodustumine järglaste saamiseks.

Suvel valmivadki õite asemel hernesuurused marjataolised luuviljad nagu väikesed kirsid. Selleks ajaks on ka vars pikenenud ja viljade kohal laiuvad pikliksüstjad tõmbitipulised lehed, mille alumine pind on pisut sinakas. Rohurinde kõrgusel kasvavaid noori näsiiniini tunneb hästi varre tipus kasvava lehetuti järgi. Sügisel lehed varisevad, nende kaenaldes olevatest pungadest arenevad täiskasvanud taimedel kevadel uued õied. Näsiiniine heledad kollakashallid varred on vähe harunenud, väga painduvad ja sitked. Ei inimene ega rohusööjad loomad suuda neid kergesti murda, samuti tugev tuul ja raske lumi – ikka ajavad need end sirgu. Veel olulisemaks kaitsevahendiks on mürgised mõruained, mida leidub taime kõigis osades. Kuid eriti mürgised on viljad. Kätele või suhu sattunud taime-mahl põhjustab nahal lööbe, suus ja kurgus lisaks põletava valu. Viljade söömine võib põhjustada krampe ja tugev

mürgistus võib lõppeda isegi surmaga.

Näsiiniine kodumaa hõlmab Euroopa ja ulatub Ees-Aasiani. Näsiiniine tuntakse ilusa, kuid kurja taimena, mille abi ammustel aegadel kasutati nõidade ja kurjade vaimude peletamiseks. Usuti, et näsiiniine tükikeste kaasaskandmine hoiab ära rästiku hammustuse ja et niinest pärg karilooma saba ümber kaitseb teda kurja silma eest. Näsiiniine vilju ja peenestatud koort lisasid ja himehed ulukite peibutus-sööda sisse.

Mürgiseid taimi on alati kasutatud ka ravimina. Ka näsiiniin on rahvaravis tuntud vahend nahahaiguste (nõgesetõbi, vööohatis) ning närvi- ja reumaatiliste valude puhul. On teada, et antiikajal kasutasid araabia arstid näsiiniini ravimina ja et XVIII sajandil raviti laialt levinud tülikat suguhaigust – süüfilist – näsiiniiniga. Arvati, et kurja tuleb välja ajada kurjaga. Paar sajandit varem olevat tolle aja tuntud usu-teadlane Martin Luther kirjutanud, et kuradidki ei julgevad näsiiniini närida, sest see põletavat kurgus nagu püha tuli.

Ajapikku on inimese õppinud tundma näsiiniine häid ja halbu külgi ning andnud talle erinevaid nimesid. Ilusate õite tõttu tuntakse teda metssirelina, ohtlike marjade pärast kutakse teda hundimarjaks. Ka surmalille ja ussimarja nime on näsiiniin oma mürgisuse tõttu ära teeninud.

Nimi „näsiiniin“ on tõenäoliselt tulnud sellest, et vart katki murdes peab seda hammustama, näsima. Nüüd aga teame, et „näsimine“ on väga ohtlik. Pealegi on näsiiniin kaitse all olev taim – teda ei tohi vigastada ega korjata. Ega iga ilusa järele ei tasugi kätt sirutada – võid kõrvetada saada. Vaata vaid!

Aino Kalda

KEDA TE SOOVITATE?

MAMMASTE LASTEAIAS
KASVATAJAD MALLE
JA HELLE SAATSID
„HEALE LAPSELE” OMA
HEADE LASTE ÜTLEMISI.
SIIN NEED ON.

KASVATAJA: MIKS SA TAHAD
PRESIDENDIKS SAADA?

RAINAR: SIIS SAAB PIKKADE
AUTODEGA SÕITA!

LIISBET: KASTIAUTODEGA!

HENRI: EMME, MIKS SINA
VÄLJA EI TULNUD?

EMA: MA EI SAANUD.
MA KÜTSIN SAUNA.

HENRI: AGA MA TAHTSIN
KA AIDATA KÜTTIDA.

MARTIN: LEHM SÖÖB HEINA
SEITSE PÄEVA JA ANNAB PIIMA

KEIO: MEES TORKAS AUTO-
KUMMI LÄBI. SIIS NÄEB, KAS
KUMM ON VANA VÕI UUS...

KASVATAJA MARTINILE:
SÖÖ VEIDI PONTŠIKUTKI!

MARTIN: EI, MA SUVEL
JUBA HERNEID SÕIN.

KASVATAJA: MIS ON PEAS SEES?

MARTIN: SAEPURU JA VERI.

KEIU: JUHE JA TORU...
PEAS SEES ON JUHTIMISPULT.

MEELIS SIIMSON 6A TALLINNAST

MARIT: EGA KAPSAS KÄIB
MAKSAST ÜLE KÜLL,
KUI SELLE ALLA NEELAD!

KASVATAJA MALLE:
MILLAL OLI ESMASPÄEV?
ARNIS: LAUPÄEVAL!

KASVATAJA:
KELLE RAHA SEE ON?
KELI: SEE ON VANAEMA
TIJU SÕBRA MARDI RAHA,
TA ON TEMA MEES.
VARSTI SAAB TA VANAIKSAKS.

**EVA-LAURA NÄEB AKNAST
MÖÖDUVAID TULE-
TÕRJEMASINAT JA ÜTLEB:**
„EMME, VAATA,
TULEKAHJURID SÕIDAVAD!”

KASVATAJA: MIDA EMMEL
LÄHEB KODUS VAJA?
EVA-LAURA: MUTRIT!
KASVATAJA: MIS SELLEGA
TEHA SAAB?
EVA-LAURA: MUTRIGA
KEERATAKSE KRUVI!

KASVATAJA:
MIDA EMMEL TEEB
NAELA JA HAAMRIGA?
EVA-LAURA:
PARANDAB SOKKE!

**EVA-LAURA VÕTAB
TELEFONI VASTU:**
„KEDA TE SOOVITATE?”

HELEN SIMS 6A HAAPSALUST

SIRI

Leelo Tungal

Märkmeid Laura päevikust.

Pühapäeval, 21. märtsil

Appi, appi, maailma lõpp!

Isegi hullem kui maailma lõpp! Televiisor on teist päeva rikis. Kuhu me niiviisi välja jõuame – täitsa kiviaega! Ma ei julge homme kooli minnes teistele silmagi vaadata: kõik seriaalid jäid nägemata, "Reisile sinuga" niisamuti... Õelge, inimesed, millest ma koolis teistega räägin? Kõik naeravad sinu-reisijate lähedaid tekste, mina passin kõrval nagu tummahammas... Teised tunnevad mõne reporterinna mäluaukudele kaasa – noh, et ei mäleta aus vanake oma sünniaastat ja laseb hõbedased hambarauad suhu panna nagu kaheteistkümnene – aga mina ei tea üldse, kellest jutt. Ma olen ammu juba mõelnud, et igas kodus peaks olema n + 1 telekat, kusjuures n on pereliikmete arv. Peaks teatama Riigikogusse, las teevad sihukese seaduse – muidu pole mingit mõtet lastekaitsest rääkida.

Ricol on oma telekas ja oma videomakk. "Ikkagi aastatuhande vahetus," ütles ta paps, kui viimati seal "Armageddoni" vaatamas käisime. See pole õiglane! Kas siis maailm on nõnda seatud, et rikkad jõuavad enne aastatuhande vahetuseni kui normaalsed inimesed?

See jutt tuli mulle meelde, kui eile viimses hädas Ricole helistasin – et

saaks vähemalt "Kaks takti" tema pool ära vaadata. Kujuta ette – Rico viibib Kanaari saartel! Ta ema teatas, et Rico läks isaga Kanaari saartele närve puhkama. Üks täiesti korras telekas ja üks kallid videomakk passivad kurvalt siin – täitsa tarbetult!

Tahtsin kohe toru hargile panna, aga Rico emal oli jututuju peale tulnud. "Teil koolis on ju nüüd nii pingeline olukord!" hüüdis ta. "Mingi terroristiplika pidi seal kõiki peksma – nii lapsi kui õpetajaid! Rico rääkis, et uus õpetaja oli lausa lakke visatud... No mina küll ei tea, kui kaugele me lõpuks niiviisi jõuame! Chicago ja isegi Tallinn on meie aleviku kõrval varsti ohutud linnad!"

"Ei, niisugust asja pole küll juhtunud," proovisin talle vastu vaielda. "Me ainult ütlesime, et kui Siri tahaks, siis võiks ta Moosi lakke visata. See pärast, et see on nii tige õps..."

"Tige? See ta amet!" arvas Rico ema. "Õpetaja peabki tige olema, tänapäeval teisiti ei saa. Ei tea, kust

**"Ei, niisugust asja pole küll juhtunud!
Me ainult ütlesime,
et kui Siri tahaks,
siis võiks ta
Moosi lakke visata!"**

selline metsik tüdruk küll teie klassi tuli? Pidi teine veel Hele sõbranna olema – aga Hele on ju n i i tasane tüdruk, vaevalt hingab...”

“Ma ei tea, Hele sõitis nädalavahetuseks isa-emaga Tallinna... Head aega siis!” ütlesin nii viisakalt kui oskasin ja panin toru hargile, kuigi kuulsin, et Rico ema kisendas: “Ei, oota, arutame seda...”

Kellegi teisega arutaksin seda asja küll, aga mitte temaga.

K e s see Siri siis õigupoolest on? Imejõuga tüdruk? Moosi ta lakke ei visanud, seda nägin oma silmaga. Aga seda nägin küll, kuidas Siri kätte ilmus äkki sirkel – ja ta isegi ei sobranud laualaekas ega ranitsas... Võib-olla on ta mingi silmamoondaja, klouni tütar? Igatahes pole tal suuremat asi maitse – vastasel juhul oleks ta tulnud meile ööbima. Aga tema loivas miskipärast Hele juurde. Ja Peetri poolt käis ka läbi, kuigi igaüks teab, et Peetri kasuisa on tobe kantpea, kellega keegi ei taha tegemist teha.

Jah, oleks Helegi siin, saaks temaga aru pidada: m i k s, no miks peaks mingi tulnukas maanduma just meie alevikus, kus tegelikult kunagi midagi ei juhtu... Sajandi sündmus on see, kui kellegi pesunööri linad sisse tehakse või jalgpalli tagudes aken katki lüüakse.

Ema tuli poest. Nii, seda ma arvasin kohe – nüüd algab jälle laste õiguste mõnitamine. Pühapäev on ülemaailmne hingamispäev, ainult m i n a ei tohi hingata, vaid pean hingeldama. Olgu, teen oma kirjutuslaua korda, ega muidu see irin ei lõpe. Mõned inimesed muretsevad lapsi nimelt selleks, et saaks kedagi kiusata. Meie suguvõsas küll.

Teinekord pikemalt, kallid päevik!

Esmaspäev 22. märts

Heips, päevik!

Ei midagi erilist. Mate töö sain kahe. Ainult viie veaga! Lohutan ennast sellega, et Helel oli ka kaks. Jagatud mure on pool muret.

Mulle paistab, et Moos sattus seitsmendasse taevasse sellest, et poolel klassis olid pooled ülesanded tunnikas tegemata. Loodan, et tal pole relvakandmis luba. Aga näo järgi võiks arvata, et on.

Siri võiks tagasi tulla. Võib-olla ta siiski jaksaks Moosi lakke visata? Rahvasuu pidi ju tött rääkima.

Hurraa, paistab, et telekaparandaja on kohal! Saatus oli seekord armuline ja saatis telekasse suusavõistlused – see pani papsi kähku tegutsema. Aga ega need suusavõistlused

**Mõned inimesed
muretsevad
lapsi nimelt selleks,
et saaks
kedagi kiusata.
Meie suguvõsas
küll.**

Järgneb

Pildid joonistas Kirke

Nukk

↑ Selle Ford Sedani maalinguid kutsutakse nende huvitava kuju tõttu kummitusleekideks.

↑ Leekmaaling võib koosneda ka ühestainsast suurest tulekeelest.

← Sellelt pildilt võib näha, kui raske töö on leekmaalingu teostamine: ainuüksi šabloonide tegemiseks kulus 30 tundi aega ja 700 meetrit kleplinti.

↑ Neljaukselise Cadillaci värvid ja kohati vaid peente joonte abil esile toodud leegid muudavad masina teistest erinevaks.

Kuna leekmaaling on jäänud moemuutustest hoolimata hotroddingu osaks, siis tahaksin seekord rääkida just sellest. Leekmaalingul öeldakse olevat kaks võimalikku tekkelugu.

Esimese aluseks on fakt, et I maailmasõja aegsetele lennukitele maaliti leegid, äratamaks vaenlastes hirmu ja aukartust. Kuna esimesed hotrodid olid eranditult võidusõiduks mõeldud autod, siis on tõesti võimalik, et neile maaliti leegid samal põhjusel, mis sõjalennukitelegi.

Teine lugu räägib 20. oktoobril 1938 Hollywoodi Gilmore'i staadionil toimunud autode võidusõidust, kus Fred Friday nimelise võidusõitja auto mootor lõhkes ja plahvatuses tekkinud leegid jooksid mööda masina külgi. Kohalik fotograaf sai õnnestusest nii ilusa pildi, et leegitseva võitja foto ilmus peagu kõigis Ameerika ajalehtedes.

Oli, kuidas oli – leegid ilmusid hotrodide külgedele juba päris alguses, nende populaarsus aga kestab tänapäevani.

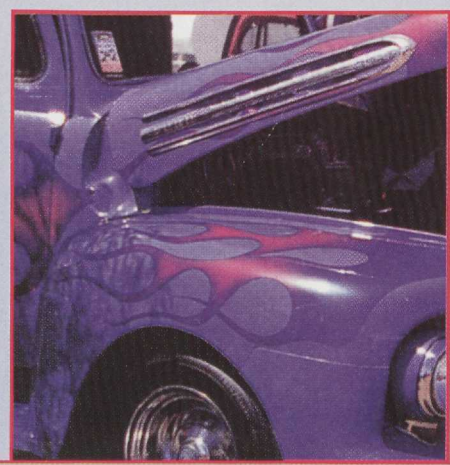
Piltidel on näha leekmaalingute erinevaid stiile.

Märt Lauks

LEEKMAALING

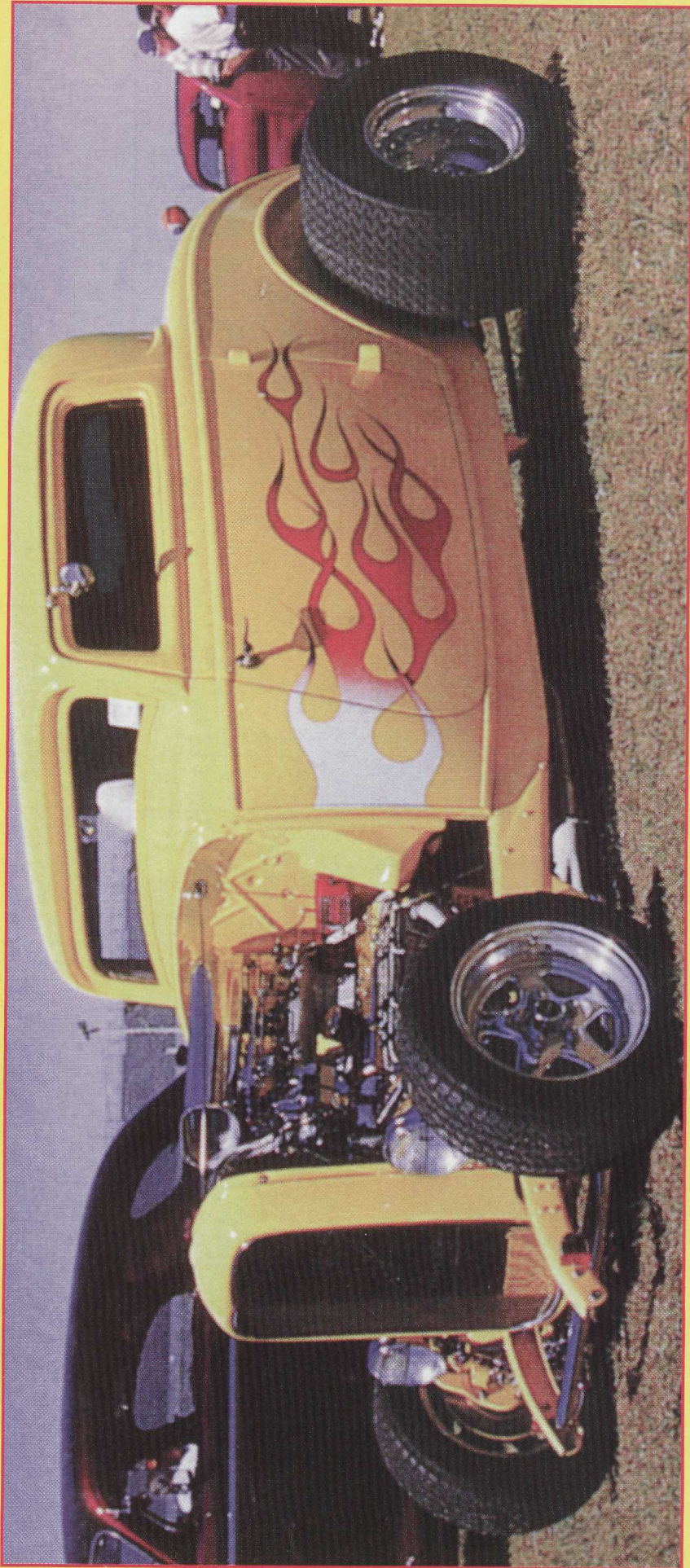

↑ Willyse hall värv ja valgega "udutatud" leegid on julge ja ilus valik.

↑ '34 aasta Fordi rahutu maaling meenutab vetikaid.

← Kui leegid maalitakse metallivärviga tavalise värvi peale, saavutatakse omapärane ruumiline efekt.

FLAME-THROWER

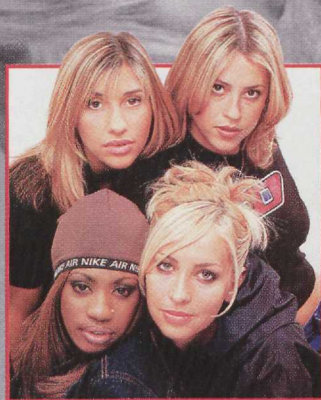
Võõrad mõtted

VEIKO LIIS © 1998

ALL SAINTS

"All Saints"

on vapralt girl-powerit esindanud juba 4 aastat. Alguses oli "All Saints" hoopiski aga duo – Shaznay ja Melanie kirjutasid ja esitasid kahekesi oma lugusid. Nime sai bänd Londonis asuva All Saints (Kõigi Pühakute) tänava järgi, kus nad esmakordselt kohtusid. Duo "All Saints" andis välja ka singli "If You Wanna Party". Peale esimese singli lindistust kutsusid Shaznay ja Melanie bändi oma sõbrannad Natalie-Jane (Nat) ja Nicole-Marie (Nicky) Appletonid. Uues koosseisus

ansambel lindistas demokasseti ja saatis kunagiste menubändide "Bananarama" ja "East 17" mäenedžerile John Bensonile. Sellest hetkest algas "All Saints" kiire tõus tippu.

Nicky (22) ja **Nat** (24) on pärit Kanadast, kuid kasvavad üles Londonis. Ainus "päris" inglase "All Saintsis" on **Melanie R. Blatt** (24), **Shazney Tricia Lewis** (21) kolis Inglismaale 3-aastasena Jamaicalt. Siis, kui Melanie teatas oma peatsest emakssaamisest, hakkasid levima kuulujutud "All Saints" laialiminekest. Nicky hakkas käima tuntud "paha" poisiga Robbie Williamsiga (endine "Take That") ja fännid kartsid, et kaugel pole aeg, mil ka Nicky kavatses kodupe-renaisseks hakata. Selle aasta märtsis lükati aga kuulujutud laialiminekest ümber – pärast tütre Lilyella sündi asus Melanie oma talendi austajate röömuks kohe uute lugudega tööle ja bänd pani paika suvised tuuri toimumispaigad ning -ajad.

Ines Mägi

Kui ma oleksin hea lugeja, siis ma käiksin hästi palju raamatutes seiklemas. Läheksin raamatukokku ja leiaksin ühe hästi põneva raamatu. Selle pealkiri oleks näiteks "Kukeaabits". Ma hakaksin seda raamatut sirvima. Aga raamatukoguhoidja keeraks ukse lukku. Ja nagu iga laps oleks teinud, nii teeksin ka mina – läheksin selle ukse juurde ja hakkaksin täiest kõrist karjuma. Aga keegi ju

ei kuuleks mind.

Ma läheksin siis "Kukeaabitsat" lugema. Kui reisiks õige koos Une-Matiga Täheemaale.

Kõigepealt käiksin ma ära A-maal. Saaksin seal endale sõbra Aadu. Ta ütles, et kui keegi mind üles ajaks, siis saaksin aabitsast välja, aga kui keegi mind ei ärata, siis jääksin kuni tähestiku lõpuni rändama. Seal A-maal oleks hirmus palju ahve ja alligaatoreid.

B-maal saaksin ka sõbra, ta nimi oleks Bella. Ta näitaks mulle banaane ja basseine, busse ja veel palju muud. C- ja D-maal oleks mul arvatavasti igav, seal tuleksin kiiresti ära.

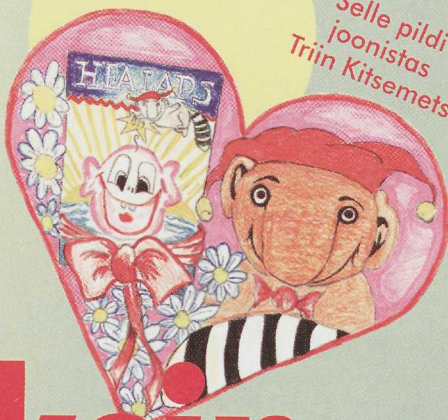
Aga E-maal hakkaks alles elu pihta! Seal E-maal oleks palju elefante ja eesleid, eelajaloolisi elukaid ka, aga minu ema seal ei oleks. Siis juhtuks midagi imelikku. L-maalt lendaksid lõvid ja leopardid E-maale. Lapilised liblikad ja loomad muu-

tuksid järsku lumehelvesteks ja liugleksid allapoole. Kogu maa oleks kaetud lumega. Ja muudkui sajak ja sajak. Hanged ulatuksid katuseräästani. Lumehanges saaksid mu riided täitsa märjaks.

Õnneks paistabki Mõnuvere küla, seal oleks mu maja ja mängunurk. Mulle meeldiks M-maal kõige rohkem, sest seal ongi mu kodu.

Triinu Kabel Albu
põhikooli 3. klassist

Selle pildi
joonistas
Triin Kitsemets

Kui

ma oleksin...

Jah, tõepoolest – maikuus saab viis aastat sellest, kui ilmale tuli Triibu-Liine toimetatava Hea Lapse esimene number. Tõsi küll, kaanele oli kirjutatud "aprill" – aga eks tihti ole beebide sünniaeg ettearvamatu!

Nüüd on Triibu-Liine õnnega koos, sest viie aasta jooksul on ta saanud palju kirju uutelt sõpradelt ja sugulastelt, ja kirju saada ta armastab!

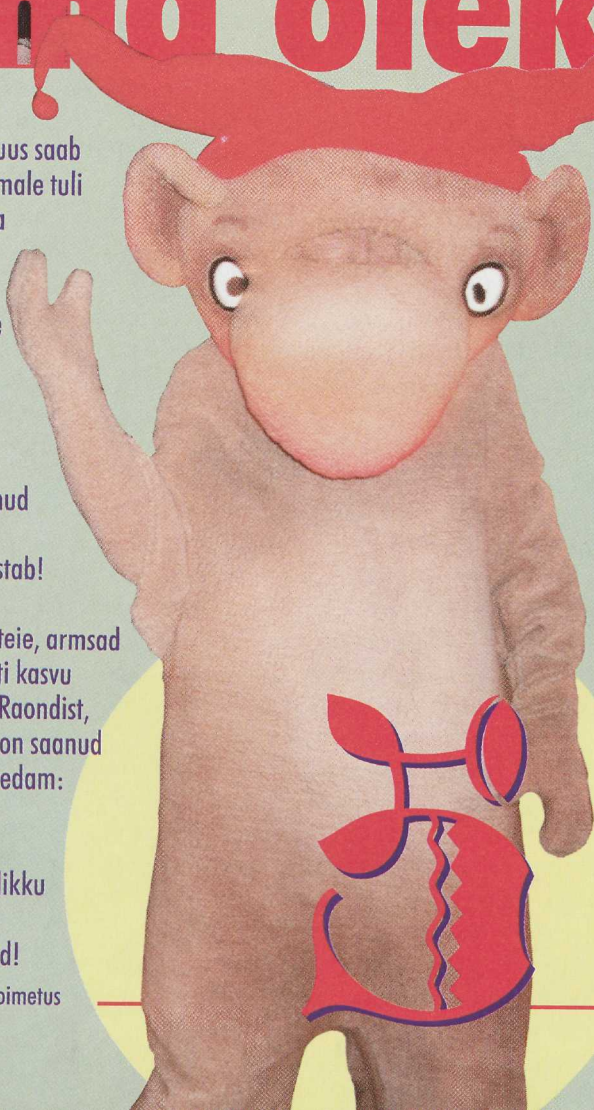

Viie aasta jooksul olete teie, armsad lugejad, kindlasti kõvasti kasvu juurde visanud. Ka Ken Raondist, kes Triibu-Liine nime välja mõtles, on saanud sihvakas nooruk. Aga mis kõige toredam: Triibu-Liinet pole Ken unustanud!

Head kasvamist ja õnnelikku kevadet teile kõigile, kulla sõbrad ja sugulased!

Hea Lapse toimetus

Sünnipäevaluuletus

Kui ma oleksin viie aastane, siis ma oleksin lõbus ja noobel. Ütleks iga mu mängukaaslane: "Triibu-Liine, sul justkui on juubel!"

Küllap tuleksid kringli ja tordiga kõik mu sugulas-sõbrakambad. Ja ka krõpsusöömise spordiga jõudu prooviksid siis meie hambad...

Kui ma oleksin viie aastane, külla kutsuksin manne ja põnne... Oih! Ma olengi viie aastane! Soovin teilegi kõigile õnne!

Igavesti Teie lapsur
Triibu-Liine Nessuke

NAERU-USS

Tegelased:

JUKU
MARIA, Juku õde
EMA
ISA

Ema, Isa ja Maria istuvad laua taga ja joovad teed või kohvi. Laua keskel seisab lahtilõikamata kook.

EMA (uurib Maria klassitunnistust): Nojah, ega sel tunnistusel väga viga olegi. Võiks öelda, et harju keskmise.

ISA: Näita mulle ka, ole hea! (Võtab Emalt tunnistuse, loeb.) Emakeel – neli, inglise keel – viis... Kuule, tüdruk, keda sa rohkem armastad, kas inglasi või ema?

MARIA (kehitab õlgu): Milles küsimus? Loomulikult et ema, ma pole veel ühtegi elusat inglasi näinud mujal kui televiisoris.

ISA: No aga miks sul siis emakeel neli on, kui inglise keelt oskad viie peale?

MARIA: Seepärast et emakeele õps on õudne norija! Ta on veel mahajäänud inimene pealegi – ei tunne kaasaegset keelt! Telekas öeldakse kogu aeg, et kurikaelade tegevus jätkub ja et kurikaeladeta oleks meie elu helgem. Aga kui mina käänan: kaelad, kaelade, kaeladesse – siis märgib õps selle veaks!

EMA: Ei televiisori ega raadio järgi saa emakeelt õppida! Nemad ütlevad seal isegi: tervitan emat ja isat!

ISA: Khm... Teisest küljest – misjaaks üldse on vaja sõnu käänata? Las seisavad teised nii, nagu nad on. (Ulatab Mariale tunnistuse.) Nojah, viisi võiks ju rohkem olla, aga eks see tunnistus kuidagi ikka käib ka.

MARIA: Kuulge, mis te minu kallal norite? Oodake, kui Juku oma tunnistusega koolist tuleb, rääkige siis!

EMA: Oi, mul nii süda valutab selle Juku pärast.

JUKU KLASSITUNNISTUS

MARIA: Mäletad, paps, sa lubasid Jukule rulluisud osta, kui ta klasi lõpetab? Ole rõõmus: rulluisude raha jääb sul kindlasti taskusse.

ISA: Mis sa räägid? Jääb istuma, jah? See poiss läheb vist küll otse algkoolist pensionile...

EMA: Ei või olla – meid pole juba mitu nädalat kooli kutsunud! Ja Juku käis igal õhtul pinginaabri juures õppimas, lubas kevadeks kõik kahed ära parandada.

MARIA: Arvutimänge käis mängimas, ma olen selles kindel.

EMA: Miks sa nii arvad, Maria? Ma olin kindel, et Juku tuleb koolist korraliku tunnistusega, ostsin täna veel tema lemmiktordi ja puha...

MARIA: Ei usu. Läksin Juku klassist läbi ja nägin, et kõik poisid olid suure parvena Juku ümber. Lugesid kooris tema tunnistust: kaks, kaks, kaks, ja lagistasid naerda mis hirmus.

ISA: No oota sa, Juku!

Uks avaneb laias kaares, siseneb Juku.

JUKU: Tere, kodanikud! (Vaatab lauda.) Oo, minu lemmiktort! Tõsta, Maria, mulle natuke – nii umbes pool kooki!

EMA: Juku, enne tuleb käed puhtaks pesta!

ISA: Pea kinni! Sellest sa, poiss, oma käsi puhtaks ei pese! Ja (näitab rusikat) säh sulle kooki moosiga!

JUKU: Mis juhtus? Kas selgus, et ma polegi teie poeg, vaid hoopis Mehhiko miljonäri laps?

ISA: Poiss, näita oma klassitunnistust ette!

JUKU: Sa jeerum! Nii palju lärmi pisikeste numbrite pärast! (Sobrab ranitsas.) Ei leiagi teist, vist jäi kooli. Loodame, et seal tulekahju ei puhke...

ISA: Juku, ära valeta.

JUKU: Näe, siin ta on, palun väga! Paps, ega sa veel rulluiske ära

ole ostnud? Lähme koos ostma, muidu valid mingid ratastega kaunad välja.

ISA (uurib vihaselt tunnistust): Matemaatika – kaks, emakeel – kaks, joonistamine – kaks. Õppenõukogu otsus: kolmes aines suvetööd... (Tõuseb ähvardavalt.) Kus mu püksirihm on, ema?

EMA: Isa, ära võta rihma pükstelt – sul pole täna trakse peal, püksid vajuvad alla!

JUKU: Ma ei saa aru, milles küsimus? Kas meie isa on kurikaelaks hakanud?

ISA (võtab rihma pükstelt): Ma sulle näitan kurikaela! Sihuke poeg nagu sina, Juku, teeb minusugusele mehele lihtsalt häbi! (Läheneb Jukule, rihm käes.)

MARIA: Kogu klass naeris sinu tunnistuse üle, Juku! Ma ise nägin!

JUKU (võtab laualt tunnistuse, puhkeb naerma): Oi, paps, nüüd ma saan aru! See on ju SINU ENDA vana klassitunnistus, mida sa vaatasid! Leidsin selle eile kummutist ja viisin kooli poistele näha, et millised need tunnistused vanasti välja nägid. (Võtab ranitsast teise tunnistuse.) Minu oma on hoopis teistsugune – sihuke harju keskmine, puha kolmed...

ISA (haarab Juku käest mõlemad tunnistused): Mis? MINU tunnistus, see on tõesti minu tunnistus! Oota sa, Juku, nüüd sa alles saad! (Tormab püksirihma vibutades Juku poole.)

JUKU: A-a-ap- pi-i-i! (Jookseb laualt minema, Isa tema kannul.)

EMA: Pidage, pidage! (Jookseb neile järele.)

MARIA (laiutab käsi): Küll see elu on ikka keeruline, kui ühes peres on kaks Jukut. Ja mõlemast saab suu-rest peast Johannes...

KOPRAKLUBI KIRJAVEERUD

Onneks elame meie veel sellisel maal, kus rahvastiku tihedus ei ole nii suur, et looduse ära tallab. Eestimaal on loodust palju järel ja seda rikkust peame õppima tundma ning hoidma juba lapseeas alates.

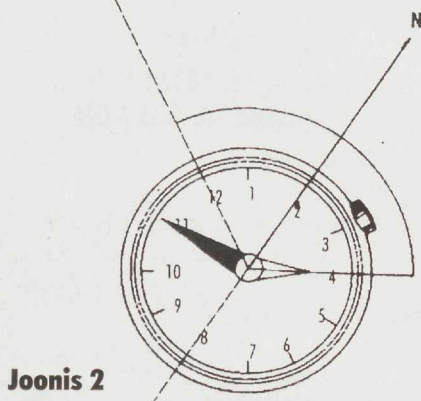
Skautlus õpetab lugema looduse raamatut ja end looduse keskel hästi tundma. Kõik, kes meie KOPRAKLUBI kirjaveerge aitavad täita, on ilmselt sama meelt. Suur tänu kõigile kirjasaatjatele-kopraklubilastele!

Nüüd jätkame katseid lugeda looduseraamatut jooniste abil, kuni saame oma teadmisi ka looduses kontrollida. See olgu üheks ajendiks laagrite korraldamisel. Märtsikuu kirjaveergudel andsin teile kaks ülesannet: määrata, kellele kuulusid joonisel olevad jäljed ja öelda, kuidas aitab lumi kevadtalvisel ajal ilma-kaari määrata.

Teise ülesandega said hakkama kõik, sidudes seda kevadpäikese tegevusega, kuid esimene ülesanne valmistas raskusi. vaid **KAIDI KARRIK** Lasilast teadis õiget vastust. Kaidi kirjutab, et joonisel on kujutatud a) valgejänese ja b) halljänese jäljed. Nii see täpselt ongi. Meie looduses elab tõepoolest kahte liiki jäneseid. Katsuge teatmekirjandusest ise leida need tunnused, mis erista-

Joonis 1

Joonis 2

Hiljuti ajasin juttu ühe loodusteadlasega, kes kurtis, et inimene võõrandub loodusest üha rohkem. Inimene muudab loodust oma huvides, mille tõttu elukeskkond muutub aina ühekülgsemaks ja saastatumaks.

vad valget ja halljänest. Teisele ülesandele on Kaidi vastanud nii: "Lõuna pool on lumi rohkem sulanud, põhja pool on aga lumi sile." Nii see ongi: kõigepealt saavad lumest vabaks need paigad, mis on avatud lõunakaare päikesepaistele. Looduses on teisigi märke, mis meile annavad kätte suuna siis, kui oleme näiteks suusatades võõrasse ümbrusse sattunud ja oma asukoha määramisega hätta jäänud. Selle ajakirjanumbri ilmumise ajaks on see oht möödas, kuid metsas orienteerumise vajadus võib ikkagi ette tulla.

Peagi on käes matkade ja laagrite aeg. Skaut muretseb endale osutitega kella, sest see on heaks abimeheks ilmakaarte määramisel ja liikumissuuna leidmisel. Kui lähete tundmatule maastikule, siis tehke enne ikka kindlaks ilmakaarte paiknemine siseneamise hetkel. Nii oskate lei-

■ Lugejale jääb mõistatamiseks, MIS on kujutatud joonisel 4!

■ Teise ülesandena pane kirja, missuguseid suunanäitajaid oled veel võimeline looduses leidma!

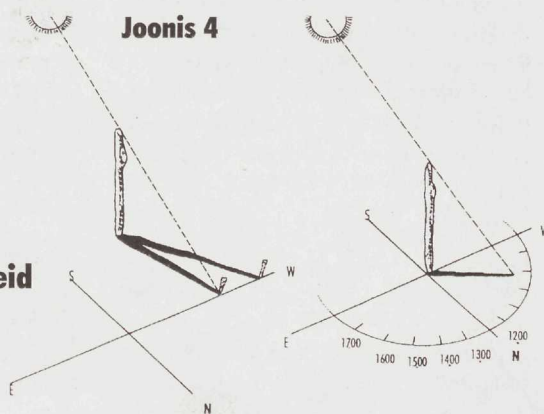

Joonis 3

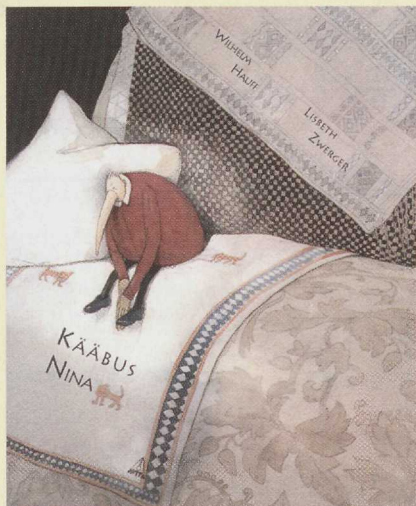
da tee tagasi. Väga oluliseks lihtsaks vahendiks on jäänud kompass – pole ju kõigil käepärast keerulisi tehnilisi vahendeid, et oma asukohta satelliidi abil kindlaks teha.

Joonisel 1 on kujutatud kell ja 16 algpunktiga kompass. Ilmakaarte rahvusvahelised nimetused on järgmised: NORD – põhi; SÜD – lõuna; OST – ida; WEST – lääts. Vastavalt on NORDOST siis kirre, SÜDOST kagu, SÜDWEST edel ja NORDWEST loe. Samalt joonisel näed, kuidas leida SÜD ehk lõuna kellaosutite ja numbrilaua abil. **Joonisel 2** on sama, kuid NORDi leidmine. **Jooniselt 3** näed, kuidas leida Põhjanael, mis tähistaevas näitab alati NORDi suunda. Selleks peab ära tundma Suure Vankri ja tõmbama mõttelise sirgjoone läbi selle tagumiste rataste selliselt, et rataste vahe mahuks viis korda Suure Vankri tagumise välimise ratta ja heleda Põhjanaela vahele. Teiseks orientiiris on Väike Vanker, nagu joonisel kujutatud.

Skautmaster Leho
Männiksoo

Joonis 4

KÄÄBUS NINA

Wilhelm Hauff

Lnimesed, kes arvavad, et haldjaid ja võlureid pole iial olnud, välja arvatud Bagdadi valitseja Harun ar-Rašidi päevil, eksivad rängalt. Veel tänapäevalgi leidub haldjaid ning kord olin ka ise niisuguse vahejuhtumi tunnistajaks, kus ilmselgelt osalesid džinnid. Aga sellest ma teile kohe räägingi...

Minu armsal isamaal, Saksamaal, ühes küllaltni suures linnas elas aastaid tagasi keegi kingsepp oma naisega tagasihoidlikult ja ausalt. Kingsepa naine müüs köögi- ja puuvilja, mida ta ise väikeses aias linnavärava ees kasvatas.

Neil oli ilus poeg, meeldiva näo ja tugeva kehaga ning oma kaheteistkümmene eluaasta kohta võrdlemisi suurt kasvu. Enamasti istus poiss ema juures aedviljaturul ja aitas naistel ja köögitöötajatel, kes emalt palju aedvilja ostsid, neid koju kanda.

Ühel päeval istus kingsepanaine nagu harilikult turul. Väike Jakob – nii oli poisi nimi – istus ema kõrval ja hõikas heleda häälega kaupa välja.

Ning seal tuligi vanaeit üle turuplatsi. Tal oli pisike, vanadusest täiesti kortsuline nägu, punased silmad ja terav kongus nina, mille ots ulatus lõuani. Eit kõndis pika kepi najal, kuid ikkagi oli võimatu öelda, kuidas ta edasi liikus. Ta lonkas, libises ja kõikus. Näis, nagu oleksid tal rattad jalgade küljes, nagu võiks ta iga hetk kummuli kukkuda ning oma terava ninaga sillutisele platsatada.

Tahtmatult ehmus ta, kui vanamoor otse tema poole luukas ja korvide juures seisma jäi. „Kas teie olete Hanne, aedviljamüüja?” päris eit vastiku kraaksva häälega, ise samal ajal pead vöbistades.

„Jah, olen,” vastas kingsepanaine, „ehk läheb teile siit midagi?”

„Vaatame, vaatame! Kaeme taimekesi, kaeme taimekesi, kas sul ka niisuguseid on, mida mul vaja,” kostis vanamoor. Siis kummardus ta korvide kohale, torkas oma jälgid tumepruunid käed rohukorvi ning hakkas pikkade ämblikusõrmedega katsuma kaunit ja hoolikalt välja pandud taimi.

Kingsepanaine ei sõandanud midagi öelda, sest ostjal oli ju õigus kaupa proovida, pealegi tundis ta eide ees kummalist õudu. Kui eit oli kogu korvi läbi sorinud, pomises ta: „Vilets kraam, kehvad taimed, mitte midagi sellist, mis mina tahan; viiekümne aasta eest oli palju parem; vilets kraam, vilets kraam!”

Sellised sõnad aga pahandasid väikest Jakobit. „Kuule, sa oled üks häbematu vanaeit,” hüüdis ta tusa-selt. „Kõigepealt tuled oma ilgete pruunide näppudega ilusate taimede kallale ja litsud nad kokku, siis hoiad sa neid oma pika nina juures, nii et ükski, kes seda pealt nägi, neid taimi enam osta ei taha. Pealegi sõimad sa meie kaupa viletsaks kraamiks – ja ometi ostab igei hertsogi kokk kõik meie käest!”

Vanamoor heitis julgele poisile kõõrdpilgu, naeris vastikult ja ütles käriseval häälel: „Pojake, pojake! Ah sulle siis meeldib mu nina, minu ilus pikk nina? Pead kah keset nägu saama sellise, mis lõua alla ulatub.

„Kas sulle ei meeldigi peenikesed kaelad?” pomises vanamoor naerdes. „Ärgu olgu sul siis üldse kaela, vaid peitku su pea end õlgade vahele, et ta väikese keha küljest ära ei kukuks!”

„Ärge ajage lapsele lorijuttu,” sõnas lõpuks kingsepanaine, keda oli pahandanud kauba pikaldane katsumine, vaatamine ja nuusutamine. „Kui te midagi osta tahate, siis tehke kiiremini, te peletate ju mu kunded eemale.”

„Heakene küll, olgu nõnda, nagu sa ütlesid,” hüüdis vanaeit sapiselt. „Ma ostan ainult need kuus kapsapead. Kuid vaata, ma pean kõndima kepi najal ega saa seetõttu midagi kanda. Lase oma pojakesel kaup mulle koju tuua, küll ma tasun talle selle eest.”

Eit kõndis aeglaselt, ja nõnda kulustal peaegu kolmveerand tundi, kuni ta täiesti kõrvalisse linnaossa jõudis ja lõpuks ühe pisikese lagunenud maja ette seisma jäi, Nüüd tõmbas ta taskust vana roostetanud konksu, torkas selle osavalt tillukesse auku ukse sees ning järsku kargas uks raksatades lahti!

Tõlge: Tiit Matsulevitš
(Katkendit on lühendatud.)

AVITA LASTEKIRJANDUS

• Kas Sina juba tead, mida nägi väike Jakob selle ukse taga? Ei tea? Siis ei tea Sa ju sedagi, millised kummalised lood seal kõik juhtuma hakkasid!

• Muidugi võid Sa ju poest või raamatukogust endale selle raamatu muretseda ja kõik välja uurida!

• Siis oskad vastata ka meie küsimustele ja võid olla see poiss või tüdruk, kes saab AVITA kirjastusest auhinna.

1. Vanamoor, kes kapsaid ostis, oli tegelikult ...
2. Jakob magas ... aastat.
3. Missuguseid aineid vajas Jakob klimpide valmistamiseks?
4. Kelleks oli moondatud võlur Ilmatarga kaunis tütar?
5. Millisele sõjale järgnes „pirukarahu”?

Õigeid vastuseid saad saata kuni 15. augustini meie aadressil:

AVITA
Planeedi 18, 10131 Tallinn,
märksõna KÄÄBUS NINA

Loosimine toimub HEA LAPSE toimetuses ning auhinnasaajate nimed avaldame ajakirja septembrinumbris.

Head lugemist!

Barbindus

Maikuu on maailm röömsalt värvikirev – taevast sinab, rohi haljendab, kullerkupud kullendavad ja õunapuud õhetavad... Kahju, et kevadisi lõhnu ei saa joonistustele ega fotodele talletada – neid peab igaüks endamisi ette kujutama. Uibuõites on tunda tulevaste õunte õrna hõngu, toomeõite mõrkjas aroomis aimad mustade toominegamarjade maiku.

Ka Barbie oskab häid aroome hinnata: nimelt on uute nukuudiste seas nii virsiku- kui maasikalõhnalised Barbied, mõlemal kaasas pisike parfüümipudel ka väikese tüdrukuga jaoks.

Meie seekordseks ülesandeks on leiutada FANTASTILISI PUUVILJU, mida Eestimaa loodus võiks sooja suve lõppedes meile pakkuda! Pole vist vaja lisada, et TEGELIKULT ei pruugi neid frukte veel olemas olla mujal kui teie joonistustel või kirjatükkides.

MAI ON LÕHNAKUU!

Auhindadeks, mille omanikeks saavad parimad puuviljaleiutajad, kes saavad oma tööd toimetusse enne 5. juunit, on seekord

LÕHNAVAD BARBIED!

Kas tõesti Sixtina-Barbied?

Ei, need, kes varakevadel klubis Flamingo võistlesid, polnud Barbied, vaid päris elusad ilusad väikesed tüdrukud.

MiniMissi võistlused olid eriti toredad seepärast, et mingit mõõdulindi vibutamist polnud märgata ja et ei hinnatud mitte ainult tüdrukute välist ilu, vaid ka fantaasiat, vaimukust ja esinemis- oskust. Ja tõttõelda olid kõik kümme piigat missitiitlit väärt – ning igaüks neist selle ka sai – näiteks **Anni Arm** pälvis tantsumissi tiitli, publiku lemmik **Inga Grigorenko** sai miss Graatsiaks, II printsess **Triinu Tootmaa** on tänavune miss Kevad. Omad tiitlid said ka **Eneli Peips**, **Triin Madison**, **Marie-Helen Rannat**, **Pileri Leppik** ja **Carmen Keelmann**. Pressimiss **Maarja-Liisa Iher** sai auhinnaks muuhulgas Hea Lapse aastatellimuse. MINIMISS 1999 on aga **Helen Hiietamm**.

Eneli Peips mängis oma lemmikartisti Celine Dioni.

Pressimissiks sai Maarja-Liisa Iher, kes ei häbenenud ka žürii ees teletupsutada.

Minimiss 1999 on Helen Hiietamm.

Kirjanurk

Barbie sünnipäeva-auhinnad saavad **KAROLIINA PRITS** Tabasalust, **LAURA LILLEVÄLI** Anija vallast, **AILI** ja **HELERIN VÄRONEN** Kanepist, **MAALI-LIINA KULLA** Laeva vallast, **MERLE PURRE** Tallinnast ja **HELGE LILLEORG** Tartust.

Pop-viktoriinil oli palju vastajaid, kuid keegi ei arvanud ära, et oma autoportree oli maalinud David Bowie. Ahinnakleepsud lähevad siiski teele, seekord

SIRJE SINISOOLE Rakverest ja **REELI VIKBERGILE** ning **KRISTELLA KODDOLE** Tallinnast.

Meie rubriikide hindajate vahel loosisime välja mõned raamatud. Nende saajateks osutusid **ASKO** ja **ERGO NURK**

Soevas ning **GERTRUD LEVIT** ja **LIIS LASS** Tallinnast.

Hinnanguist räägime järgmises numbris, samuti ka kangelaste edetabelist, mille koostajatest saavad kirjakomplektid **KATI KLEIN** Suure-Jaanist, **KÄBI STOLOVITŠ** Tartust ja **ELARI HAUGAS** Tallinnast.

Kalmetu laste viktoriini auhinnad – raamatud – saavad **MAREK REI** Jürist ja **KRISTEL KIVIJÄRV** Tallinnast.

Ristsõnakassetid saavad **RAIN-SANDER KALA** Tallinnast ja **MARI-JAANA JAAGU** Pootsist.

“Pere ja Kodu” ning “Hea Lapse” ühisele **EMALOOMINGUVÕISTLUSELE** saabus nii palju andekaid töid, et tuli anda eraldi preemiaid luuletuste ja juttude eest. **LUULEAUHINNAD** said

SIIRI LAIDLA, ÜLLE TÕNUMAA, LIIA REINULA, IMBI KOLKKANEN, AILI KOPPEL JA **KRISTA KARM JUTT**. **PROSAISTIDEST** olid parimad

HELI KENDRA, MARIINA PAESALU, MERIKE AOMETS, AVE ROSENTHAL, PIRET PALUTEDER ja **AIVE KALDRA**.

Staažikaima autori preemia määrati 85-aastasele **ANNE RINNELE** Võrust.

Küll on tore, et emad, tädid ja vanaemad on oma laste sarnased!

Maikuu tervitus kõigile sõpradele ja sugulastele!

Aitäh kõigile, kes võtsid osa võistlustest ja saatsid meile vahvaid kaastöid! Teie teosed lähevad iga päevaga paremaks ja paremaks, nii et üha raskemaks läheb auhindade jagamine... Kes oma nime preemiasaajate seas ei leia, lohutagu end teadmise, et ega's võistlused ole ilmas otsa saanud – järgmises numbris on jälle uued!

HEI! Ootan kirju 11-14aastastelt poisitelt. Ise olen 12. Mulle meeldivad väga loomad ja loodus, minu huvialaks on käsitöö. Muide, mulle meeldib ka õppida! Võiksid saata ka oma foto. Kuulutus kehtib aastaid ja aastaid. **ALINA JELISSEJEVA, Muhu 1 - 141, Tallinn 19312.**

Sooviksin leida kirjasõpra vanuses 9 - 13 a. Ise olen 11aastane. Ma käin kunstikoolis, peale kunsti tegelen laulmisega. Lemmikloomaks on hamster. Olen väga-väga suur Spice Girls fänn. Kirjutada võivad nii poisid kui tüdrukud. **MARI-LIIS NEUBAUER, Tamme 15 - 5, Haapsalu 90508.**

TERE! Sooviksin leida kirjasõpra vanuses 9 - 12 aastat. Ise olen 10aastane Jäära tähtkujus sündinud tüdruk, mu sünnipäev on 7. aprillil. Kogun udukaid. **KEITI PÄRN, Orgita 32 - 16, Märjamaa sjsk., Rapla mk. 78301.**

HELLO! Olen 10aastane tüdruk Hiiumaalt. Soovin endale kirjasõbraks 9 - 11aastast tüdrukut. Mulle meeldib Spice Girls, lemmiknäitlejad on Leonardo DiCaprio ja Liv Tyler. **KADRI LEES-LEESMAA, Mere 3, Käina 92101 Hiiumaa.**

TERE! Olen 9aastane tüdruk, kes otsib samast vanusest alates kirjasõpra. Lemmikloom on hobune ja lemmikbänd Spice Girls. Ma kogun kleepse, raha ja marke. Samuti kogun veel kirju ja teiste made münste. Loomulikult ka “Head Last”. **REELI VIKBERG, Paasiku 4 - 64, 13916 Tallinn.**

TERE! Soovin saada kirjasõpra, kes oleks 10 - 11 aastat vana. Ise olen 10aastane tüdruk ja ka kirjasõbraks soovin tüdrukut. Tore oleks, kui saadaksite ka foto. **KADRI KÕIV, Viitina sjsk., Võrumaa 66202.**

TERE! Olen 9aastane ja sooviksin leida 9 - 10aastast kirjasõpra. Poissi. Mulle meeldib E-Type. Mu lemmikloom on tiiger. Kuulutus ei aegu. **HENRI PONTAK, Ehitajate tee 119 - 59, Tallinn 13517.**

TERE! Ma tahaksin endale kirjasõpra – tüdrukut vanuses 9 - 12. Ma ise olen 9 a. Mulle meeldib tantsida, ujuda ja joonistada. **ERLIKE TÜRNPÜ, Sanatooriumi 7 - 2, Tartu 50411.**

TERE! Olen 12aastane tüdruk, kes soovib leida kirjasõbraks sama vana tüdrukut. Tore oleks saada ka foto. **GRETE ANIER, Aasa 15, Saku, Harjumaa 75501.**

TERE! Olen 12aastane Olga. õpin Sillamäel Kannuka kooli 5. klassis. Ma armastan kasse, koeri ja delfiine ja kuulan mitmesugust muusikat. **OLJA JEŽOVA, Geoloogia 16 - 60, Sillamäe 40233.**

MEIE PARIMAD MUINASJUTUKIRJANIKUD

Triibu-Liine hõõrus tänavuse **Sten Roosi** muinasjutuvõistluse laureaatide nimekirja lugedes käsi – nii paljusid võitjaid tundis tema juba ammu **Hea Lapse** lehekülgede kaudu!

Kirjalad

Hea Lapse auhinnad said tänavu **Aire Kivijärv** Puurmanist (tüdrukuauhind), **Vahur Värav** Kalmetult (poisuauhind), **Aadi Jürmann** Tartust (pisi-põnni-auhind) ning **Toomas Jõgioja** ja **Roland Jairus** Kehrast (moodsa muinasjutu auhind).

Ka Stabilo firma andis seekord välja oma preemia. Selle sai **Siim Tamm** Vihasoolt, kes kirjutas vahva jutu "Pastapliiats Innari armastuse lugu".

Eesti Lastekirjanduse Teabekeskus andis välja auhinna parima teabemuinasjutu eest, mille sai **Erik**

Jaaniso Tartust, Viru laste preemia, mille pälvis **Taavi Liiv** Oonurmest ja parima emakeeletundja auhinna, mille vääriliseks tunnistati **Kaja Treimann** Tartust.

Eriauhinnad said **Mirgit Silla** Tapalt, **Kristel Porgassaar** Puurmanist ja **Alo Murel** Tartust.

Läänemaa Lastekaitse Liit tunnistas oma preemia vääriliseks **Kati Kriisi** Noarootsist.

IBBY auhinnad said **Liisa Kivimäe** Tallinnast, **Olari Kumel** Haapsalust ja **Erika Laidla** Tartust.

Ergutusauhinda väärisid **Katrin Laidla** Tartust, **Kadri Soolepp**

Nõost, **Urmo Kõiv** Jõgevalt, **Märten Kuus** Tõrvast ja **Ergo Heinväli** Põlvast.

I auhinna sai Tartu poiss **Heiki Int** muinasjutu "Kuidas koolibussist sõidumeister sai" eest. II auhinna pälvis samuti tartlane – **Martiina Viil** muinasjutuga "Rebane ja Euroopa Liit" ja III auhind läks **Villu Vaikrele** Noarootsist, kes kirjutas vahva loo "Konnake Aadu".

**Palju õnne võitjatele!
Tuleval aastal
muinasjutuleme jälle
uue hooga!**

JACKI IMELINE REIS INTERNETIS

Aastal 2002 elas üks poiss nimega Jack. Ta oli 17aastane ja tema põhilised hobid olid leiutamine ja arvutiga töötamine. Ta leiutas roboti, kellele pani nimeks Delta 2002. Robotil oli küberneetiline aju ja ta oli Jackile ustavaks kaaslaseks.

Kaks kuud hiljem ehitas Jack masina, mis võimaldas siseneda arvutivõrku. Jack tegi lisaks masinale veel ka kostüümi, millel oli palju relvi ja arvutivõrku sisenemiseks vajalikke vahendeid.

Pärast põhjalikku ettevalmistust võttis Jack ette reisi arvutimaailma. Kui ta oli juba sinna jõudnud, astus ta oma hõljuva rula peale ja lendas koos Delta 2002 -ga tundmatusse linna. Teel kohtas ta kahte põgenikku, kes jooksid linnast kabuhirmus. Jack küsis nende käest: "Mis teil viga on?" Põgenikud vastasid: "Meie linna tuli üks olend nimega Interbrain. Ta tahab linna oma kontrolli alla saada. Kõiki elanikke, kes temale alluvad, kohtleb

ta hästi, aga need, kes talle vastu hakkavad, hävitab ta kohe. Interbrain toitub elektrist ja ükski relv ei saa teda hävitada."

Kui Jack seda kuulis, asus ta kiiresti linna poole teele, et mingil viisil elanikke Interbraini küüsisist päästa.

Mõne minuti pärast jõudis Jack linna ja proovis oma relvad Interbraini peal ära. Interbrain siiski halastas Jacki ja Delta 2002 peale ega tapnud neid, vaid võttis nad endale orjaks.

Kui nad olid Interbraini juures töötanud kolm päeva, siis käskis too Delta 2002-l ennast elektriliseks laadida. Delta 2002 oli väga tark ja sai aru, et kui Interbrainilt elekter välja imeda, siis ta hävib. Nii ta tegi, ja Interbrain häviski.

Kõik linnalelanikud tänasid Jacki ja Delta 2002. Kui Jack jälle pärismaailmas tagasi oli, sai ta aru, et Interneti reisimine on liiga ohtlik ja ta töötas enam mitte kunagi arvutiga naljatada.

Toomas Jõgioja ja Roland Jairus
Kehra keskkooli 5. b klassist

Mesikäpp pole enam väike!

Mesikäpp on nüüd suur

Kõigepealt võttis ta
KRõBEDAD VAHVLIID
JA NÄRIS NEID,
ET RAGIN TAGA.

Siis sattus talle
ette MAGUS
pähklitreem.
No see LÄKS KÕHTU
Nii et keel kahekõrra!

Poes näeme!

Hei, osavnäpp!

Kas Sinu
PAULI-KOOMIKS
on juba posti
pandud?

Stabilo ja Hea Lapse
koomiksivõistluse
tingimused on kirjas meie
ajakirja aprillinumbris –
museas ka see, et võistluse
peauhinna on reis
EuroDisneylandi!
Sõidu korraldab
reisifirma DAAM REISID.

 STABILO

Jajaa Koopiakeskusest Tallinnas, Estonia pst. 5,
on nüüd saadaval kõik STABILO kirjutus- ja joonistusvahendid!
Tore ja tark kingitus kooliaasta lõpuks nii suurtele kui väikestele kunstnikele
on STABILO Aquatico, CarbOthello ja Softcolor värvipliatsite komplektid!
Suveks saad T-särgile ainulaadse pildi **Jajaa** Koopiakeskusest Tallinnas, Estonia pst. 5!

MÄRULIMEES lendab ja pildistab

Aeg lendab, ja ega Märulimeeski maga! Nüüd on ta leidnud uued hobid – tuulelohe lennutamise ja fotograafia! Selge see, et lapsed on juba harjunud sellega, et Märulimees seikleb nii maa peal, vees kui õhus. Mõne araverelise täiskasvanu võtaks aga vist küll

võdisema see, kui musklis mängumehike temast tuulelohel üle liugleks ja muuseas teda pildistaks... Usud või ei, aga pildistava Märulimehe kaameras on päris ehtne film – fotografeerimisega ta, tõsi küll, veel ilma inimese abita hakka-ma ei saa.

Nüüd aga palume lugejail enne 5. juunit kirja panna (või joonistada) asju, mida täiskasvanud kardavad, ja ka neid nähtusi, mis lastele hirmu peale ajavad.

Auhindadeks on seekord Märulimehed – nii need, kes lendavad tuulelohega kui ka pildistajad.

P. S. Eks te ju mäleta, et Märulimehe nime andsid Hea Lapse sõbrad ja sugulased mänguasjale, mille ingliskeelne nimi on Action man?

**M ACTION
MAN**